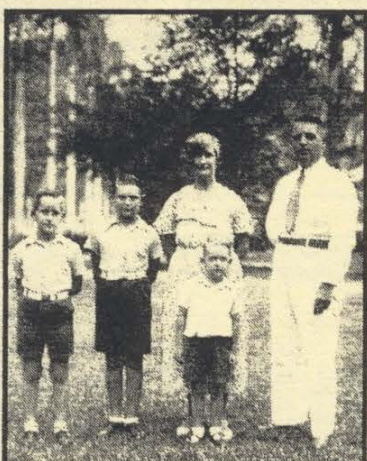

HuppelDePup

HET TIJDSCHRIFT VOOR DE GENEALOOG MET
GRONINGSE VOORoudERS

HuppelDePup, Afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische
Vereniging afdeling **Groningen 2007**, jaargang **14**, nr. **1**

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afd. Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Groningen o.v.v. 'Abonnement HuppelDePup'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers 2003 t/m 2006 kosten € 3,00 en volledige jaargangen € 8,50, inclusief porto.

Losse nummers van eerdere jaargangen, voor zover voorradig, kosten € 1,00 per stuk en volledige jaargangen € 2,00. Dit alles bij afhalen en dus exclusief porto.

Deze kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers en/of jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteursexemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk half maart 2007** toesturen aan het redactieadres: Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl.

Enige spelregels

- Auteurs van artikelen en genealogische publicaties geven door het inzenden toestemming tot publiceren in zowel HuppelDePup als op de website van de NGV-afdeling Groningen, tenzij de auteur bij inzending uitdrukkelijk een voorbehoud maakt.
- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Artikelen kunnen door de redactie (na overleg met de auteur) worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, alles ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDePup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven bij de penningmeester.

Advertenties met een genealogische inhoud (door de redactie te bepalen) en een lengte van maximaal 10 regels kosten € 5,00 voor leden en € 8,50 voor niet-leden. Maximaal één plaatsing per jaar. Indien gewenst kan de advertentie tevens op het "prikbord" van onze website worden geplaatst voor € 2,50 extra. Totaal derhalve voor € 7,50, resp. € 11,00.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://www.ngvgroningen.nl>

Inhoud HuppelDePup

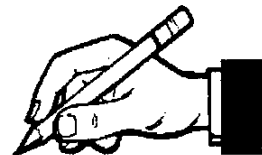
Voorwoord	1
Mededelingen	1, 16, 32
Genealogische Dag 2008	1
Afdelingsprogramma	2
www.verhaalvangroningen.nl	4
Van de bestuurstafel	4
Genealogisch voorstellen	6
Naamslijsten XIII: Roderoegelden Lutjegast	7
Scheepsramp in 1858	8
Hobby uit hobby: Nell Elema	12

januari 2007, jaargang 14 nr. 1

What's in a name	14
Portret van een dame (vervolg)	16
Driewes Drewes' ongewone leven	17
Klugkist	20
Toevalsvondsten	21, 27
Allemaal@! digit@! (twintig)	22
De foto van: Nell Elema	25
Boekenrubriek	26
Nieuws van de archieven	29
Vragenrubriek	30
Uit andere bladen	32

Voorwoord

Joop van Campen, voorzitter

Wij, redactie, bestuur en andere diensten van de NGV-afdeling Groningen wensen alle lezers van HDP prettige feestdagen en vooral een gezond en voorspoedig 2007.

In het laatste nummer van 2006 van HDP heeft u het in memoriam van Thijs IJzerman kunnen lezen. Wij hebben zijn overlijden als zeer pijnlijk ervaren, maar troosten ons met de gedachte dat hij een goed collega en medebestuurder is geweest. Vorige keer schreven wij dat we zouden proberen een artikel van Thijs te plaatsen. Het is ons nog niet gelukt dit in zijn nalatenschap te vinden.

Dit jaar gingen we voor de derde maal een samenwerkingsverband aan met de cultuur-historische vereniging Stad & Lande en het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Groninger Archieven, hetgeen resulteerde in een viertal lezingen met als thema "Groningers in de clinch". Het aantal belangstellenden bedroeg ongeveer de helft minder dan bij de vorige lezingencyclus. Toen waren er ruim 90 bezoekers per lezing.

Het komend jaar zal in het teken staan van de voorbereidingen op de landelijke Genealogische Dag 2008, die dan in mei in de stad Groningen zal worden gehouden. Er is een werkgroep gevormd die de organisatie ter hand zal nemen (zie hieronder). Naar aanleiding van opmerkingen van onze lezers hebben wij enige spelregels opgesteld m.b.t. het toestemming geven voor publicaties zowel in HDP als op de website (zie hieronder).

Ten slotte attenderen wij u erop dat de lezingen niet allemaal meer op de gebruikelijke woensdagavonden zullen plaatsvinden. Voor meer informatie verwijzen wij u naar pagina 2 en volgende.

Aanpassing "spelregels" voor inzenders van artikelen

Aan de inzenders van kopij.

Gezien de moderne ontwikkelingen van publiceren op internet heeft het afdelingsbestuur en de redactie van HuppelDePup gemeend de regels voor inzenden met digitale publicaties uit te breiden.

Auteurs van artikelen en genealogische publicaties geven door het inzenden toestemming tot publiceren in zowel HuppelDePup als op de website van de NGV-afdeling Groningen, tenzij de auteur bij inzending uitdrukkelijk een voorbehoud maakt. Wij hopen hiermee duidelijkheid over de bescherming van het intellectuele eigendom te hebben gegeven.

Genealogische Dag 2008

Gert Zuidema (voor adres etc. zie binnenzijde omslag HDP)

In de vorige HDP hebt u kunnen lezen dat onze afdeling in 2008 de landelijke Genealogische Dag van de NGV mag organiseren. Hier komt heel wat bij kijken en al lijkt 2008 nu nog ver weg, we moeten nu al met het voorbereiden aan de gang. Het bestuur heeft inmiddels een commissie benoemd die zich hiermee gaat bezighouden, aangevuld met twee hoofdbestuurleden. Evenals bij het vorige evenement in 2001,

zijn er veel mensen nodig om alles in goede banen te leiden. We vragen u nu al om u op te geven voor de voorbereiding en uitvoering in mei 2008, een paar mensen hebben hun medewerking al toegezegd.

Over de locatie in de stad Groningen en de onderwerpen moeten we nog met elkaar overleggen. Over wat we eventueel kunnen aanbieden en in welke vorm, wordt al nagedacht. In de komende nummers van HDP houden we u op de hoogte van de voortgang.

Afdelingsprogramma voorjaar 2007

Joop van Campen en Nico de Oude

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station.

Toegang is gratis.

Zaterdag 10 februari 2007

Aanvang : 13.30 uur

Thema : Eigendommen, eigenerfd landgebruik en eigenerfden in de 17^e en 18^e eeuwse Ommelanden.

Spreker : dr. R. Paping, universitair docent economische en sociale geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen.

De Ommelander bevolking in de 17^e en 18^e eeuw bestond vooral uit boeren, middenstanders en arbeiders. Landgebruik was cruciaal voor het bestaan en zodoende was landeigendom de belangrijkste bron van rijkdom. Belangrijke landeigenaren waren provincie, stad, Ommelanden, kerkvoogdijen, pastorieën, gasthuizen, Ommelander adel en stedelijk patriciaat.

Slechts een beperkt deel van het land was eigendom van anderen: waaronder het zogenaamde eigenerfd grondbezit. In deze lezing wordt dieper ingegaan op dit eigenerfd grondbezit. Aan de hand van voorbeelden zal getracht worden te laten zien dat er een rijke boerenklasse bestond die over diverse landeigendommen beschikte, niet zelden oud familiebezit, en daarmee van groot belang voor genealogisch onderzoek. In de zestiende eeuw lijkt het gebruik en bezit van heerden nog vaker samen te zijn gegaan, zodat er meer sprake was van echte eigenerfde boeren. Echter in de 17^e eeuw werd het landgebruik niet zelden losgekoppeld van dit landbezit, dat soms ver-snipperd raakte.

Woensdag 21 maart 2007

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : Belastingbronnen in Groningen tussen 1594 en 1795 en hun belang voor genealogisch onderzoek.

Spreker : dhr. A. Beuse, hoofd studiezaal van het RHC Groninger Archieven.

Zonder belastingen kan geen overheid functioneren, dat was in de 17^e en 18^e eeuw niet anders dan nu. Maar waaruit bestonden de belastingen in die tijd en hoe werden ze geïnd? Waarin onderscheidt de behandelde periode zich van de tijden ervoor en erna? Maar vooral: Wat is het belang van belastingbronnen voor genealogisch onderzoek?

Op deze vragen zal in deze lezing antwoord worden gegeven door de spreker. Zoals gewoonlijk zal tijdens de pauze en na afloop van de lezing de mogelijkheid bestaan om de theorie te toetsen aan de originele stukken

Dinsdag 3 april 2007

Aanvang : 19.30 uur.

Thema : Afdelings-Leden-Vergadering (ALV)

Agenda :

1. Opening en vaststelling van de agenda.
2. Mededelingen.
3. Notulen van de ALV van 14 november 2006.
4. Jaarverslag van de afdeling over het jaar 2006.
5. Financieel verslag van de penningmeester: rekening 2006.
6. Verslag van de kascommissie.
7. Benoeming nieuwe kascommissie.
8. Bestuursverkiezing en (her-)verkiezing afgevaardigde en plv. afgevaardigde.
9. Voorbereiding (landelijke) Algemene Vergadering van 28 april 2007.
10. Wat verder ter tafel komt.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

De agendastukken worden op de ALV ter inzage gelegd. U kunt zich ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van tevoren telefonisch, schriftelijk of per e-mail aan te vragen bij de secretaris dhr. R. Ploeger.

Mogen we rekenen op uw aanwezigheid?

Voor de vervulling van komende vacatures in de kascommissie (punt 7 van de agenda) doet het bestuur een dringende oproep aan de leden zich hiervoor beschikbaar te stellen.

Zaterdag 14 april 2007

Aanvang : 13.30 uur

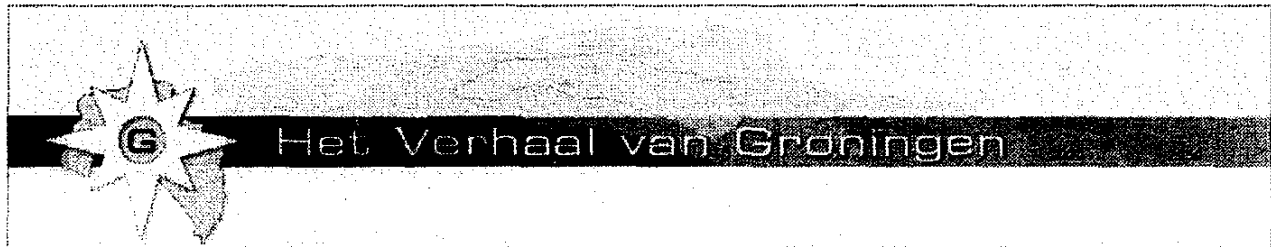
Thema : Het naamrecht in Nederland sinds 1998 en wat daaraan voorafging.

Spreker : dhr. R. F. Vulsma, oud-voorzitter van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

In 1998 werden in Nederland belangrijke veranderingen in het (achter-)naamrecht ingevoerd. Sindsdien bestaat er een keuzemogelijkheid bij het geven van een achternaam aan het kind, zij het dat die keuze beperkt is tot de naam van de vader of die van de moeder. De totstandkoming van de nieuwe regeling zal worden toegelicht, alsook uiteraard de inhoud ervan. Verder komt ook de naamgeving in vroeger eeuwen aan de orde.

Toelichting op de lezingen

Zoals u misschien al hebt opgemerkt wijken wij deze keer bij twee van de drie lezingen af van de gebruikelijke woensdagavond. De reden is dat het RHC Groninger Archiven vanaf 1-1-2007 iedere 2^e zaterdag van de maand (behalve in juli en augustus) de studiezaal opent van 10.00 uur tot 16.00 uur voor (genealogisch) onderzoek. De bedoeling is dat deze openstelling gepaard gaat met andere activiteiten. En daaraan willen wij als NGV-afdeling Groningen – bij wijze van proef – gaarne onze medewerking verlenen. Dus 's ochtends kunt u onderzoek doen en 's middags bovenvermelde lezingen bezoeken.

Schrijf mee aan het verhaal van Groningen!

Uit een samenwerkingsverband van een aantal cultuur- en erfgoedorganisaties is een nieuwe website ontstaan: **www.hetverhaalvangroningen.nl**.

Het is een website van en voor het erfgoedveld in Groningen waaraan iedereen een bijdrage kan leveren. De bijdrage bestaat uit een kort verhaal met bronvermelding en een afbeelding. Het onderwerp kan over alles gaan: objecten, kerken, gebeurtenissen etc. Het verhaal wordt aangevuld met een digitaal dossier met foto's, filmpjes, afbeeldingen, alles wat maar interessant is ter ondersteuning van het onderwerp. De NGV zoekt samen met de RHC Groninger Archieven mensen die iets willen schrijven over hun voorouders. Dit kan een verhaal (400 woorden) zijn, maar ook een biografie (max. 150 woorden). Een biografie bevat alleen de genealogische gegevens en een afbeelding, het liefst van de persoon zelf. Ook kan hier een digitaal dossier bij worden geplaatst, met bijvoorbeeld een kwartierstaat. Wilt u meer informatie? Kijk dan alvast op de website **www.hetverhaalvangroningen.nl**.

Workshop op 14 april 2007

Zaterdag 14 april organiseren de NGV afdeling Groningen en de RHC Groninger Archieven een workshop. De nadruk wordt gelegd op het invoeren van genealogische gegevens op **www.hetverhaalvangroningen.nl**. De meegebrachte gegevens kunnen ter plaatse worden ingevoerd. Tevens is er de mogelijkheid om (meegebrachte) dossierstukken en afbeeldingen direct in te laten scannen. Een stramien, waar de biografie aan opgehangen kan worden, is beschikbaar. Na aanmelding wordt u deze toegestuurd, zodat u alvast kan zien wat de bedoeling is.

Opgave geschiedt bij de heer H.J.E Hartog, Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen, 050-5253333, e-mail: hjehartog@wanadoo.nl, o.v.v. workshop 14 april, uw naam en uw e-mailadres. Er is ruimte voor 20 personen.

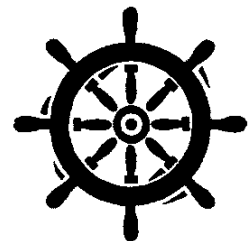
Tijd : 10.30-11.30

Plaats : RHC Groninger Archieven, Cascadeplein 4 Groningen.

Voor meer informatie: J.W.H. van Campen, e-mail: j.w.h.vancampen@kpnplanet.nl

Van de bestuurstafel, B + B (Bestuur en Beleid)

Gert Zuidema, afdelingsafgevaardigde

Algemeen

In het voor- en najaar komen afgevaardigden van regionale en functionele afdelingen van de NGV bij elkaar om met het hoofdbestuur te overleggen over het reilen en zeilen van de NGV als landelijke vereniging. In de najaarsvergadering van 25 november j.l. werd een beleidsplan voor de internetdiensten besproken en de begroting voor 2007 vastgesteld.

Bij de opening werd o.a. Thijs IJzerman herdacht en werd ook meegedeeld dat een paar zaken waarvoor hij met enige regelmaat de aandacht vroeg, nu waren geregeld.

Met de Vlaamse genealogen zal een gezamenlijke database worden opgezet van Vlamingen in Nederland en Nederlanders in de Barrièresteden (t/m de 18e eeuw). Als nieuw bestuurslid werd de heer J. Boeren benoemd die verantwoordelijk wordt (en al was) voor de promotie van de NGV. De voorzitter deelde mee dat hij in 2007 al zal aftreden als voorzitter, zodat naarstig naar een opvolger moet worden gezocht. Voor de afdeling IJssellanden dreigde opheffing omdat er niet voldoende bestuursleden waren te vinden. Voorlopig nemen leden van het hoofdbestuur de bestuurstaken waar, zodat de afdeling nog bestaat.

Beleidsplan internetdiensten

Een werkgroep heeft zich beziggehouden met de presentatie van de NGV en de afdelingen op internet en daar een beleidsplan voor opgesteld. Al met al een behoorlijk ambitieuze opzet, maar zonder een begroting van de kosten en een beroep op veel vrijwilligers. De website moet in de vernieuwde opzet veel bieden maar voor niet-leden wordt dat niet allemaal toegankelijk opdat men er voor zal kiezen lid te worden van de NGV. Het is de bedoeling dat ook de afdelingen zich presenteren via de centrale website met een uniforme lay-out, maar zover is het nog niet en er werd voor gepleit om de creativiteit op dit gebied binnen de afdelingen ruimte te geven. Eén van de afdelingen publiceert uitgebreide indexen op hun website, dat trekt veel bezoekers en levert ook nieuwe leden op. Het plan werd voor kennisgeving aangenomen en we zullen er wel meer over horen en zien. De webmaster liet via een prototype zien hoe de vernieuwde website er uit gaat zien en op welke manier men toegang krijgt tot verschillende onderdelen. Er waren wel kritische opmerkingen over de beveiliging en het beheer, maar daar wordt aan gewerkt. Vreemd genoeg bleek hierbij weinig betrokkenheid van de afdeling Computer Genealogie.

Begroting 2007

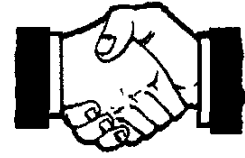
Hoewel het niet iedereen evenveel interesseert, is een begroting wel de financiële vertaling van de plannen die het hoofdbestuur voor in dit geval 2007 heeft. Veel zaken en taken bestaan al lang en gaan gewoon door, de ene keer is er minder, maar meestal meer geld nodig. Omdat de geschatte inkomsten lager waren dan de uitgaven was er een tekort begroot van bijna € 20.000 waar nog de aflossing van de hypotheek ad € 10.000 bij komt, totaal € 30.000. Er is nog een flinke reserve waarop de tekorten in mindering kunnen komen. Daarom werd er nog geen contributieverhoging voorgesteld. Voor de volgende jaren waren eveneens tekorten begroot en omdat de reserves niet onuitputtelijk zijn, werd uit een afdeling voorgesteld in 2008 met een kleine contributieverhoging te komen opdat niet een forse verhoging ineens moet worden gevraagd. Positief was dat de kosten van de jubileumviering in mei binnen de daarvoor gevormde reserve waren gebleven. Het boek over de Hertogen van Brabant was zelfs al uitverkocht. Ondanks het tekort werd de begroting wel goedgekeurd. De penningmeester zal met een paar financieel deskundige afgevaardigden nog overleggen over de presentatie van de begrotingen en hoe bepaalde posten daarin opgenomen moeten worden.

Agendapunten Algemene Vergadering 2008

Op de volgende Algemene Vergadering op 28 april 2007 zal de Beleidsnota, met een advies van vrijwilligers van de Sesam Academie, aan de orde komen evenals het advies van een commissie over de uitoefening van het stemrecht van de bijkomende leden (of inschrijvingen) van de functionele afdelingen.

Genealogisch voorstellen

Nico de Oude en Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen (nieuwe) leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobbies zijn.

Wilt ú zich ook voorstellen: Mailtje, briefje of telefoontje naar antonia.veldhuis@hetnet.nl (voor adres en telefoonnummer: zie omslag) en u staat hier een volgende keer.

De heer **Chris van Dijkum** (cevdykum@wxs.nl) schrijft:

Onderzoek naar de oorsprong van de familie Van Dijkum. Volgens mondelinge overlevering is de familie in de 16^e eeuw voor de Spanjaarden gevlucht vanuit de Dijkster Kluff (Garsthuizen) naar Oostfriesland. De draad kan worden opgepakt in 1677 in Wybelsum en Larrelt. De eerst beschreven voorouders zijn Hinderk Wessels en Geeske Hanssen uit Wybelsum en Larrelt, wier kinderen zich Van Dijkum noemen. Bij het ontbreken van kerkboeken uit de 17^e eeuw in Oostfriesland, de notoire problemen met (uitzonderingen van) patroniemen en het ontbreken van referenties naar huwelijkscontracten is het onderzoek weerbarstig en zal ik me al gelukkig prijzen indien het begin twee generaties opgeschoven kan worden. De familie is sinds 1794 teruggekeerd in Groningen. Alle huidige Van Dijkum's (Van Dijken's) zijn afstammelingen van Garbrand Hindriks van Dijkum geboren 1778 te Larrelt en overleden 1853 te Groningen. Parenteel en kwartierstaat zijn beschikbaar via de volgende link: <http://home.planet.nl/~cevdykum>.

De heer **Berend Siertsema** te Winterswijk (siert011@planet.nl) reageerde met:

Welaan. Mijn vrouw en ik zijn geboren en getogen (tot ons 20ste levensjaar) in de stad Groningen. Plonia C. van Diepen, mijn vrouw, en ik hebben altijd veel interesse gehad in de voorzaten van onze families, waarvan de meeste uit de Noordelijke provinciën voortkwamen. Onze gezamenlijke genealogische "hobby" is gericht op de fragmentatie: de gebeurtenissen van onze voorouders, reisverhalen van grootouders, huwelijksfoto's, verslagen over het verlies van kinderen. Veel van deze documenten zijn in ons archief opgenomen.

Wij beschikken over gegevens van de families: Siertsema (zie N.P. 51ste jrg., 1965), de genealogie Feith, verschillende beschrijvingen Van Diepen, o.a. J.M. van Diepen / Stichting Jan Menze van Diepen / Evenhuis. Reisverhalen van Jan Wilphorst naar de USA in 1898. Verder zijn er archiefstukken over de aanverwante families Wijckerheld Bisdom, Hugenin, Linthorst Homan, Kymmel.

Wij zoeken nog steeds naar gegevens van onze voorzaten in en om de stad Groningen. Tevens zoeken wij iemand, die voor ons – voor betaling van kosten – onderzoek kan doen in Groningen, voornamelijk in het archief van de stad. Wij willen overigens graag gegevens uitwisselen.

Mevrouw **Ten Have** (e-mail: inge42f@hotmail.com) is al op de middelbare school, geholpen door haar vader, begonnen met genealogisch onderzoek naar de "ten Have's". Thans doet zij onderzoek naar Ten Have (Vriescheloo, Bellingwolde), Zijlstra (Franeker, Anjum), Tonneyck (Java, Indonesië, Australië) en Hoff (New England, USA). Daarnaast is zij geïnteresseerd in cultuurgeschiedenis, de Oerknal, indexatie van het oude deel van de Franeker begraafplaats, katten, Fries leren, lekker eten en kokkerellen. Zij doet – met enige onderbrekingen – reeds 25 jaar onderzoek.

Naamslijsten

Willem G. Doornbos, Groningen

XIII Betaling traktement roderoe te Lutjegast, ongedateerd

Wie kan deze lijst zo exact mogelijk dateren?

Register van het roderoes tractament te Lutjegast.¹

Eisse Piers	f 0-15-0	Jannes Bruins	f 0-15-0
Jan Lammers	f 1-10-0	Gerrit Itsema	f 0- 1-0
Willem Garms	f 1-10-0	Meinder Klaasens	f 0-15-0
Floris Zakes Antonides	f 1-10-0	Meint Wijtses	f 1- 0-0
Jakob Pieters	f 0-15-0	Jan Bijl	f 0-15-0
Feike Sijbrants	f 0-15-0	Reinder Rijkels	f 0-15-0
Arjen Sikkes	f 1-10-0	Iwe Sijbolts	f 0-15-0
Meind Intjes	f 1-10-0	Renke Jans	f 0-15-0
Freerk Tjeerts	f 1- 0-0	Gerrit Jans	f 0-15-0
Jakob Wijbers	f 0-15-0	Inne Fokkes	f 1-10-0
Beerent Hendriks	f 1-10-0	Derk Hendriks	f 0-15-0
Wijbert Lubbes	f 1- 0-0	Hendrik J. Huiser	f 1- 2-0
Willem Roeters	f 0-15-0	Albert Koenes	f 0-15-0
Eppe Timmerman	f 0-15-0	Kornelis Luppes	f 0-15-0
Reinder Klunder	f 0-16-0	Jakob Pieters	f 1- 0-0
Jetze Pieters	f 0-15-0	Jan Hendriks	f 1- 0-0
Albert	f 0-15-0	Jakob Harms	f 1- 0-0
Harm Jans	f 1-10-0	Berent Wefer	f 1- 0-0
Jan Harms weduwe	f 1-10-0	doctor Eissema	f 0-15-0
Jan Kornelis	f 1- 0-0	Jeppe Abels Smit	f 1- 0-0
Hendrik Jans	f 0-15-0	Hendrik Beerents	f 1- 0-0
Saske Lammers	f 0-15-0	de wagenmaker	f 1- 0-0
Egbert Jans kinderen	f 0-15-0	Luurt Jans	f 1- 0-0
Jan Oldenburger	f 0-15-0	Popke Jans	f 1- 0-0
Lubbe Lukas	f 0-15-0	Klaas bij de togt	f 0-15-0
Kornelis Kornelis	f 0-15-0	Jelke Jans	f 0-15-0
Harm Klaasens	f 1- 0-0	Jan Derks weduwe	f 1-10-0
Arent Schipper	f 0-15-0	Jan Daniëls	f 1-10-0
Simon Rijnjes	f 1- 0-0	Gerben Bennes	f 1-10-0
Albert Schipper	f 0-15-0	Jan Luurts	f 1-10-0
de pastorie	f 1-10-0	Louwe Leewes	f 1-10-0
Hijlema	f 0-15-0	Roelf Klaasens	f 1-10-0
de h.w.g. Heer van Feringa	f 0-15-0	Fokke Wibes	f 1-10-0
Rense Wijbers weduwe	f 0-15-0	Jan Sipkes	f 1-10-0
Hendrik Dates	f 1- 0-0	Derk Ennes weduwe	f 1-10-0
Abel Wijbes	f 0-16-0	Klaas Hellinga	f 1-10-0
Pals Palsens	f 0-15-0	Johannes Hendriks	f 1-10-0
Driewes Pieters	f 0-15-0	Jan Pieters	f 1-10-0
Klaas Jans	f 0-15-0		
Jurjen Martens	f 1- 0-0	Noot	
Pieter Doedes	f 0-15-0	1 GrA, Menkema Dijksterhuis, inv.nr. 403	
Alle Jurjens	f 1-10-0	(oud 278*), ongedateerd	

Scheepsramp in 1858: slechts stuurman redt vege lijf

Jan Wind, vrijwilliger RHC Groninger Archieven

Tijdens het invoeren van de overlijdensakten van Veendam van het jaar 1863 kwam ik een aangrijpend verslag tegen van H.E. Hesse over de scheepsramp op 10 november 1858 bij Malaga met de Nederlandse kof *Maria Laurentia* waarop hij stuurman was. Dit schip vertrok op 24 oktober 1858 met een lading "spoorijzes" van Newport (bij Cardiff) met bestemming Valencia. De burgemeester/ambtenaar van de Burgerlijke Stand (BS) van Veendam schreef op één volledige bladzijde van het overlijdensboek Veendam 1863 een kopie neer van zowel het verslag van de stuurman als van het attest van de Nederlandse consul. Beide stukken werden opgenomen bij de overlijdensakten aangezien (zoals is gebleken) de weduwe van de bij dit ongeluk omgekomen kapitein H.E. Freij, in 1863 wilde hertrouwen en een bewijs moest hebben van diens overlijden. Geïnteresseerd geraakt in deze geschiedenis, dook ik er verder in en vond nog méér informatie in andere bronnen.

De integrale weergave uit het overlijdensboek

"In den jare eenduizend achthonderd drieënzestig den elfden April is aan ons Burgemeester, ambtenaar van den burgerlijken stand in de gemeente Veendam, arrondissement Winschoten, provincie Groningen ter hand gesteld tot inschrijving, het volgende stuk:

Copie. Voorvallen welke hebben plaats gehad aan boord van de Nederlandsche kof *Maria Laurentia*, kaptn. H.E. Freij op deszelfs reis van Newport bestemd naar Valencia, beladen met spoorijzes.

Nadat wij donderdag den 23 oktober de last gekregen hadden en van alles klaar geworden waren volgens zeekostuum, kregen wij vrijdag den 24 's morgens om vijf uur een zeeloods aan boord, maakten zeil en gingen weg met een koeltje uit het o.n.o., passeerden om tien uur Flatholm, als wanneer de loods van boord ging, stuurden onze koers, en passeerden om twaalf uur Naspunt, en om elf uur des avonds Lundi, stuurden koers tot donderdag den 30, als wanneer wij de Lubon ook in 't zicht kregen, in stilte met tegenwind kruisten heen en weder en passeerden woensdag den 3 Nov. 's avonds om tien uur Tariffa en den 4 's middags om twaalf uur Gibraltar, na dien nacht zwaar te hebben geprangd om Gibraltar te bereiken, met ene harde koelte in het o.z.o., het schip wierd dien nacht vrij wat lek.

Bij Gibraltar gekomen, was het weder bladstil en dik van regen, kregen een klein koeltje uit z.w., tot des avonds als wanneer zij weder tot oost liep, stevige koelte met regen, tegen den morgen bladstil, hooge zee, zoodat het schip zwaar slingerde, en wij veel water aan dek kregen en meer water bij de pomp, zoodat hij moest werkende blijven, den dag en daarop volgende nacht bleef het stil, den 7 weder een handige koelte uit het oost tot z.o., den 8 Nov. harde koelte des achten middags wakkerende, reefden alles dicht voor storm, des nachts harde storm, somtijds orkaan, haalden dichtgereeft schoonerzeil en stagfok neer, lieten het drijven, hooge zee, het schip werkte geweldig en maakte onzaggelijk veel water, zoodat allen moesten op dek blijven om te pompen. Pompten onophoudelijk zonder lens, 't water was integendeel steeds rijzende, zetten meer zeil en gingen afhouden op Malaga, om zoo mogelijk schip en lading te bergen en in veilige haven te krijgen.

In de baai gekomen zijnde wierd het bladstil, zoodat wij het schip niet konden regeeren. Wierden door de stroom her en derwaarts gedreven. Onze krachten raakten door het onophoudelijk pompen uitgeput, en het schip kwam al dieper en dieper te zinken zoodat wij vermeenden op lijfsbehoud bedacht te moeten zijn, en dus de boot gereed maakten, om des noods te kunnen vlugten.

Om negen uur des avonds kregen wij een koeltje uit het o.z.o., het schip was steeds zinkende, waarom wij onderling scheepsraad hielden en besloten, daar ons lot onvermijdelijk scheen, en genoodzaakt waren het schip te verlaten, om het schip naar de wind te zetten, of men misschien het strand nog kon bereiken om alsdan schip en lading te bergen en zetten alle zeilen bij, het dek lag als toen te water zoodat de nood al hooger en hooger klom.

De wind begon echter te wakkeren, en bereikten om half elf het strand, waar de branding al vrij hevig was, zoodat wij al dadelijk onze boot verloren en wij genoodzaakt waren in de tuigazie te vlugten. Gingen alle in het groote want, alwaar wij bleven tot vijf uur in de morgen, als wanneer het schip geheel wierd verbrijzeld, en dientengevolge de masten vielen en wij dus aan de golven ten prooi waren gegeven en ieder voor zijn eigen leven moest strijden, en trachten om aan land te komen, hetwelk buiten mij niemand gelukte, allen vonden hun graf in de golven.

Aan land gekomen heb ik den consul der Nederlanden dadelijk van ons noodlottig ongeluk kennis gegeven welke dan ook dadelijk de benodigde hulp toezond om de drijvende delen van het schip te bergen, hetwelk alles in de beste orde toeging, doch tot hiertoe, door het aanhoudende slechte weer weinig is gered geworden (Sign. H.E. Hesse stuurman).

Het ondervermelde attest is in het Fransch geschreven, waarvan het translaat bestaat in het volgende:

Wij Henri Roose, consul van Z.M. den Koning der Nederlanden, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en officier der Groot Hertogelijke orde van de Eikenkroon enz. certificeren, dat hetgeen hiervoor afgaat het woordelijk afschrift is van de verklaring die ons den 25 November 1858 werd aangeboden door H.E. Hesse, stuurman aan boord van het Nederlandsche schip Maria Laurentia, gestrand op den oever ten westen van deze stad. De gezegde stuurman verklaart daarin, de eenige te zijn, van de equipage, die zich heeft kunnen redden, bijgevolg is de kapitein H.E. Freij van het gezegde schip met de andere personen der bemanning omgekomen, en daar er sedert dien tijd geen teeken bij ons ingekomen is dat het tegendeel konde doen gelooven, hebben wij de zedelijke overtuiging verkregen van het overlijden van den gezegden H.E. Freij en van zijne matrozen. Het schip werd door de zee geheel verbrijzeld en hetgene er van deszelfs overblijfselen gered werd, werd den 23 december 1858 bij veiling verkocht. Uit kracht waarvan, en om regtens te gelden, wij deze verklaring onder teekenen, onder het wapenzegel onzens consulaat te Malaga den 9^e Maart 1863. get H. Roose (L.S.)

Gezien voor legalisatie der handtekening van den Heer Henri Roose, consul der Nederlanden te Malaga, door ons buitengewoon gesant en minister, plenipotentiaris der Nederlanden en Spanje, Madrid den 13 Maart 1863. get. Grovestins (L.S.). Gezien voor legalisatie der Handtekening van den Heer Baron Sirtema van Grovestins, gesant der Nederlanden te Madrid, 's Gravenhage de 25^e Maart 1863. Voor den minister van Buitenlandsche Zaken, De Secretaris Generaal, get. J.Z. Mazel (L.S.)

Voor translaat conform geteekend T. Raven K. beëdigd translateur.
Aldus overgeschreven en verteekend met goedkeuring van het doorgehaalde in
de bovenstaande acte bestaande in al het gedrukte daarin voorkomende.
De Burgermeester Ambtenaar van den Burgerlijken Stand in de Gemeente
Veendam,
A.D. Bosscher." (handtekening)

(akte 51, gedateerd 11 april 1863, overlijdensboek Veendam 1863; L.S. betekent in
dit verband loco sigilli: in plaats van het zegel)

De krant over de ramp

In de "Groninger Courant, algemeen dagblad voor de Stad en Provincie Groningen"
van zaterdag 20 november 1858 vond ik onder de rubriek "Zetijdingen" het
volgende:

"Van den 16den. Volgens telegrafisch berigt van Madrid van gisteren, is op de
kust van Malaga gezonken eene Ned. brik, de naam onbekend, beladen met
spoorstaven voor Valencia; verdere bijzonderheden ontbreken, (De Ned.
schooner-kof Maria Laurentia, kapt. Freij, is den 21 Oct. van Cardiff naar Valen-
cia vertrokken)."

Genoemde Courant bericht op dinsdag 23 november:

"Malaga den 15 November. De schooner-kof Maria Laurentia, kapit. Freij, van
Newport naar Valencia, is den 10 dezer 1 mijl beoosten Torenolino gezonken en
van het volk slechts één man gered, (zie ons vorig nummer)."

De lotgevallen van de Maria Laurentia tussen aanmonstering en rampreis

In de eerder genoemde "Groninger Courant, algemeen dagblad voor de Stad en
Provincie Groningen" heb ik na uitgebreid onderzoek in de rubriek "Zetijdingen", in
de periode vanaf de aanmonstering op 6 maart 1858 (zie hierna onder "De beman-
ning") tot het vertrek naar Valencia op 24 oktober, de volgende feiten betreffende de
Maria Laurentia kunnen achterhalen:

- krant 26 maart "In lading, Londen, 22 Maart, Freij Maria Laurentia, Koningsbergen"
- krant 28 maart "In lading, Londen, 22 Maart, Kleininga Maria Laurentia, Koningsb."
- krant 28 april "Zeilklaar, Londen, 22 April, Freij Maria Laurentia, Koningsb."
- krant 27 oktober "Vertrokken, Newport, 21 Oct., Freij Maria Laurentia, Valencia"

Hierbij vallen enkele dingen op, denk ik. In de eerste plaats wordt abusievelijk kapi-
tein Kleininga genoemd, de vorige kapitein van de Maria Laurentia (zie hierna onder
"Het schip"). Bovendien zitten er in de berichtgeving kennelijk hiaten, aangezien ik
niets kon vinden over het vertrek van Londen naar Koningsbergen (ligt aan de Oost-
zee en heet tegenwoordig Kaliningrad), de doorkomst over de Sont (staat in de krant
onder: "De Sond gepasseerd"), de aankomst in Koningsbergen, enzovoort. Derge-
lijke hiaten schijnen in die tijd niet uitzonderlijk geweest te zijn omdat de kranten
voor de informatievoorziening afhankelijk waren van lokale correspondenten.

Vertrokken.

AMSTERDAM 21 Oct., *Kramer Zeeploeg*, Newc.; *Mulder Afina Agatha*, avont.; — 22 *de Vries* 5 Gezusters, Bremen; — 23 *Salm* Joan Melchior Kemper, Liverp.

TEXEL 23 Oct., *Visser* 3 Gebroeders, Lond.; *Mulder Afina Agatha*, avont.; — 24 *Fraay* Activo, Havana.

HELVOET 22 Oct., *Lion* Patriarch Samhiri, Bat.; *Ruiter* Nederland, New-Orleans; — 23 *Swart* Sancta Maria, Genua; *van Noord* Vereeniging, Gibraltar.

NEWPORT 21 Oct., *Freij* Maria Laurentia, Valencia.

Wat de Sont betreft, het heffen van tolgeld vond daar plaats van 1497–1857 (bron: het internet). Dat zal de reden zijn waarom de Maria Laurentia niet in de Sonttolregisters kán voorkomen, want we bevinden ons immers in het jaar 1858 (!). En dus vond ik inderdaad niets over de Maria Laurentia in deze registers.

Het schip

Het Noordelijk Scheepvaart Museum in Groningen kon over dit houten kofschip met schoener tuigage, waarvan men helaas geen afbeelding heeft kunnen achterhalen, de volgende gegevens verstrekken:

“Schoener-kof Maria Laurentia, gebouwd in 1848 op één van de werven van Ipe Annes Hooites te Hoogezand, 114 ton 84 roggelast; 1848-1858 eigenaar C.M. Nap te Groningen, kapitein D.W. Kleininga; 1858 kapitein H. Frey, november gezonken bij Torremolinos”.

De bemanning

Dat stuurman Hesse in zijn verslag slechts kapitein Freij noemt van de bemanning is opmerkelijk en onbevredigend vind ik. Om meer over de andere bemanningsleden te weten te komen, ging ik daarom naar het gemeentearchief van Veendam (dat leek een logisch startpunt) en vond de gegevens van de betreffende monsterrol in een register (plaatsnummer 1413) getiteld “Register van afgegeven monsterrollen lopende van 1828–1860”:

“nummer 33, 6 maart 1858, kapitein Harmannus Freij, 35 jaar, kofschip Maria Laurentia, groot 61 gem. lasten, liggende te London, op avontuur;
Hendrik Hesse , 25 jaar, Veendam, stuurman, Fl. 36,00 per maand
Eggo Smit , 21 jaar, Noordbroek, kok, Fl. 25,00 per maand
Koert Jans Legger , 16 jaar, Veendam, l. matroos, Fl. 14,00 per maand
Jacob Meijer , 14 jaar, Noordbroek, kajuitswagter, Fl. 6,00 per maand”.

(Veendam en Noordbroek zijn de woonplaatsen)

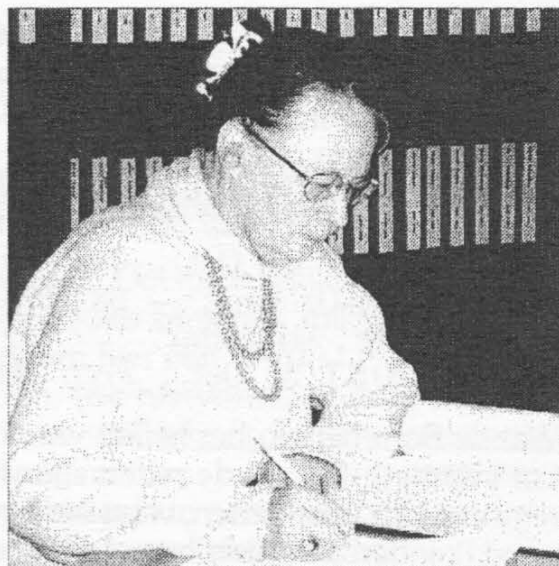
Harmannus Eerkes Freij trouwde op 25 februari 1857 in Veendam als schipper, 34 jaar oud, met Aria Legger, 26 jaar. Dat was dus in het jaar vóór de ramp. Beide zijn in Veendam geboren en stammen uit een schippersfamilie. Aria hertrouwde op 3 mei 1863 in Groningen met Albert Luikinga: géén zeeman maar een stucadoor! (dat is wat GenLias biedt).

En hoe verging het stuurman Hendrik E. Hesse na de ramp, ging hij nog weer varen? Ik weet het niet: misschien wel, misschien niet. Op GenLias kon ik hem jammer genoeg niet vinden en in de monsterrollen van Veendam komt hij in 1852 en 1855 nog voor als respectievelijk kok en matroos, maar daarna wordt hij in elk geval tot 1867 niet meer genoemd!

Hobby uit hobby. Petronella J.C. Elema en ...

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In deze rubriek vertellen lezers over hun hobby. En dat is deze keer niet de genealogie, maar een bezigheid die daaruit is ontstaan en intussen minstens evenveel tijd in beslag neemt. Ik heb de vragen gemailld, de antwoorden liet ik zo veel mogelijk onveranderd. Wilt u ook in deze rubriek, mail of schrijf mij: antonia.veldhuis@hetnet.nl.

- **Vertel wat over jezelf. Leeftijd, woonplaats, beroep, partner, alles wat je kwijt wilt.**

Petronella J.C. Elema, geboren net na de oorlog op een boerderij in Startenhuizen. Dat is een gehucht of streekje tegen het dorp Garsthuizen aan, maar dan wel in een andere gemeente: Garsthuizen lag in (toen) Stedum, Startenhuizen in (toen) Kantens. De gemeentegrens vormde ook meteen de grens tussen Hunsingo en Fivelingo. Ik ben nipt in Hunsingo geboren!

Op die basis had ik heel goed in Warffum naar de RHBS gekund, maar mijn grootouders van moederszijde woonden in Appingedam. Dat was dus makkelijker. Vanaf mijn 17^e/18^e jaar woon ik in de stad en dat zal wel zo blijven ook. Ik heb MO-Nederlands gedaan en later de bibliotheekopleiding: sindsdien werk ik bij de OB Groningen.

- **Hoelang doe je aan genealogie, hoe is die hobby ontstaan.**

Ik denk dat ik zo rond mijn 15^e ben begonnen. We hadden thuis een kwartierstaat (van mijn vader) op de achterkant van aan elkaar geplakte kalendervellen, zo'n grote cirkel met naar de buitenrand uitwaaiende kwartieren. Heel boeiend. Er was ook een familieboek Elema, maar dat dateerde uit 1923, en was dus aan herziening toe. (Is later ook gebeurd.) Een achterneef van mijn vader was G.A. Brongers, bestuurslid van de Groninger NGV-afdeling. Die heb ik jarenlang het hemd van het lijf gevraagd. Voor mijn eindexamen kreeg ik de Ommelander Geslachten van Ritzema van Ikema, toen juist verschenen! Brongers laveerde mij in het plaatselijke NGV-bestuur – ik was na-dien 25 jaar afdelingssecretaresse – en zo was ik voorgoed gegrepen.

- **Hoe is je "hobby uit hobby" ontstaan en wat houdt die precies in.**

Ik vind schrijven zo leuk! En ik word gegrepen door vreemde gebeurtenissen, rare familienamen, onwaarschijnlijke zaken, raadselachtige krantenberichten, kleine familiedrama's. Zodoende begon ik de resultaten op papier te zetten. Eerst nog gewoon met de schrijfmachine, je reinste slavenwerk, maar het was wel erg goed voor je hersens. Tijdens het definitieve uittypen van zo'n genealogie moest je vijftig verschillende punten in het oog houden en in de tekst verwerken. Als je er één vergat kon je de pagina opnieuw uittikken! Sinds de tekstverwerker in beeld is gekomen, is mijn productie verviervoudigd. Minstens!

- **Wat is er zo leuk aan.**

Mijn eerste publicatie, in 1966, was een halve pagina over een onwettig kind dat in een bestaande genealogie werd doodgezwegen, hoewel hij naar z'n vader was vernoemd. Een later verhaal ging over een schoolmeester die pretendeerde op honderdjarige leeftijd nog een kind gekregen te hebben. Dan herinner ik me iets over een vroeg-overleden vader die zijn jeugdige zoon de opdracht naliet om met de dienstbode te trouwen, omdat zij zo'n goede huisvrouw zou zijn! Daarnaast heb ik heel veel families uitge-

zocht waarvan ik zelf afstam. En in de meeste gevallen keek ik dan ook meteen naar gelijknamige, doch niet verwante geslachten. Sommige van mijn aardigste onderzoeken kwamen voort uit een vraag van derden, of ik niet eens wilde adviseren over ... Het is jammer dat een paar van mijn grotere projecten (Houwing, Harkema) al een poosje bijna stilliggen, maar ik vind die korte-termijn-onderzoeken vaak veel spannender. En het geeft een kick om de resultaten met anderen te kunnen delen.

• **Hoeveel tijd neemt deze hobby intussen in beslag.**

Dat is al jaren stabiel. Sommige dagen doe ik er nauwelijks iets aan, sommige dagen (archiefbezoek + uitwerken van de gegevens) misschien wel zes of zeven uur. Een dagtaak is het niet, want ik heb ook nog werk (part-time) en een handvol andere interesses. Binnenkomende genealogische bladen en jaarboeken – en ik heb heel wat abonnementen – lees ik wel altijd direct! En na het laten inbinden herlees ik zo'n jaargang nog eens.

• **Wat is het leukste, meest bijzondere dat je hierbij tegengekomen bent?**

Misschien wel de vriendschappen die ik in de genealogie heb gemaakt! Het zijn er veel, waarvan er inmiddels ook alweer verschillende zijn overleden, maar ik denk nog steeds met warmte aan hen terug. Een van de plezierigste uit de laatste jaren is mijn "Neef Lothar": hij is verwant aan mijn moeder (haar voorouders zijn Noordhollands) en wij stammen allebei uit een Duits echtpaar uit de eerste helft van de 19^e eeuw. Via het Internet (en via de hulp van digitaal-onderlegde vrienden) hebben we elkaar gevonden en onze onderzoeken sloten naadloos op elkaar aan! We zijn van dezelfde generatie en hebben elkaar ook een keer ontmoet. Heel prettig.

• **Werk je digitaal, waar staat je computer.**

Ik gebruik de PC vooral als tekstverwerker en voor e-mail. Hij staat aan zolang ik thuis ben, of bijna – m'n computertafel staat pal naast mijn full-time zitplek achter mijn gewone bureau. Ik ben niet echt digitaal vaardig en nooit aan een genealogie-programma (HAZA o.i.d.) begonnen. Maar GenLias, DrenLias, de doopregisters van Amsterdam, dat soort bronnen – ja, daar werk ik wel dagelijks mee. Je moet een beetje creatief zijn, maar dan zijn de mogelijkheden groot.

Waar ik dan weer helemaal niet mee uit de voeten kan: de Mormoonse gegevens, en die heb ik momenteel echt hard nodig. Is er een dokter in de zaal? Wie wil me bij die pogingen begeleiden?

• **Kom je nog toe aan genealogie en andere hobby's. Wat zijn die andere hobby's.**

O ja, zeker. Ik ben vanaf mijn middelbare schooltijd geïnteresseerd in Engelse detectives en heb daarvan naar schatting 20 tot 25 strekkende meter op mijn planken staan. In pocket, want dat neemt minder ruimte in. Allemaal gelezen, de meeste (veel) vaker dan eens. Ik heb ze ook jarenlang gerecenseerd, maar dat ging me tegenstaan: ik kreeg op den duur alleen nog thrillers te beoordelen en daar vind ik niets aan. En ik verzamel legio dingen: primair boeken en poppenhuizen, maar er zitten ook wat kleinere collecties van andere items bij. Het meeste komt van rommelmarkten en kringloopwinkels, maar ook van antiquariaten natuurlijk. Een heerlijke ontspanning.

• **Wat kunnen de lezers voor jou betekenen en andersom?**

Zie boven. Wie helpt me met Mormoonse films uit Duitse DTB?

Enne... ik kijk regelmatig voor anderen iets in de Groninger Archieven na. Het is fijn om zo'n netwerk opgebouwd te hebben: dan kan ik ook eens een vraag stellen aan mijn contacten elders in den lande! In Haarlem en Amsterdam kom ik nu nog jaarlijks, maar in andere archieven vrijwel niet meer, en als je een artikel compleet wilt maken is dat soms toch echt nodig.

• **Zit je nog met een brandende vraag betreffende genealogie of de hobby waarover je vertelde?**

Ja, ik maak me zorgen over de toegankelijkheid van on-line sites. Je moet je vaak nu al aanmelden, allerlei persoonlijke gegevens verstrekken, wachtwoorden onthouden. En als je bij een bepaalde website, in een bepaalde bibliotheek, bij een bepaalde bron wilt binnenkijken moet je hoe langer hoe vaker voor die toegang gaan betalen. Wat gebeurt er over enkele jaren met GenLias, bijvoorbeeld? Of met de on-line bronnencollecties van archieven? Of het digitaal oorkondenboek? Nu is het nog gratis. Is dat over vijf jaar nog zo? Zo niet, dan zou genealogie wel eens erg kostbaar kunnen gaan worden.

What's in a name

Henk Werk, IJmuiden

Menig genealoog zal de wenkbrauwen fronsen en in verwarring worden gebracht wanneer ze tegen één of meerdere varianten van een voornaam of familienaam oplopen. Om een voorvader of voormoeder goed te kunnen duiden zit er vaak niets anders op dan een zo compleet mogelijk beeld van de ouderlijke gezinnen of soms familietakken op papier te zetten. Mijn ervaring is, en veel anderen zullen die ervaring met mij delen, dat genealogische puzzels vooral opduiken voor de invoering van de burgerlijke stand. En, wanneer je zoals ik, de geschiedenis van Leidse families probeert te reconstrueren, word je als het ware "bedolven" onder vanuit het Frans verbasterde namen. Wat te denken bijvoorbeeld van de eerste generaties van de Leidse familie Dionet begin achttiende eeuw: Gionnet, Guioret, Gionet, Qionnet, Gruijnet, Gronnet en Dianet. Na invoering van de burgerlijke stand in 1811 is de naamsverwarring aanzienlijk minder, maar nog niet geheel uitgebannen, want twee van de twaalf pasgeborenen uit het gezin van Elias Dionet en Geetruij Werk worden aangegeven als Dieonet. Niet zo verwonderlijk, want vader Elias ondertekent alle geboorte- en overlijdensakten met "Dieonet". Zijn voornaam schrijft hij als "Eliejas" of kort deze af met "E". De leden van de Groningse tak, nakomelingen van Leide naar Johannes Dionet en de uit Arnhem afkomstige Maria Susanna Kouwenberg, heten consequent Dionet.

Ook in de Groninger Archieven vond ik in de burgerlijke stand fraaie staaltjes van verschillen in naamgeving. Met twee voorbeelden wil ik dit illustreren: de nakomelingen van Johannes Spijs alias Spies (nr. 60 in mijn kwartierstaat) en de nazaten van Abel Alberts Kolle, aliassen Kollee en Collij, waaronder mijn stiefovergrootmoeder Anna Kolle.

Johannes Spijs

Mijn voorvader van moeders kant trouwde twee maal. De eerste keer met Margjen Martens, zich ook wel noemende Stallinga. Amper drie maanden na haar overlijden hertrouwt Johannes met de niet eerder gehuwd geweest zijnde Kornelia la Crooi. Twee maanden voor hun huwelijk bevalt Kornelia van een zoon, die vernoemd wordt naar zijn grootvader Dominicus la Crooi. Een in overspel door Johannes Spijs verwekt kind? De jonge Dominicus krijgt echter niet de achternaam van Johannes, want wettiging en erkenning blijven uit. Ook de drie kinderen uit zijn eerste huwelijk met Margje Martens krijgen niet zijn achternaam. Johannes geeft zijn kinderen namelijk aan met Spies, en tekent de geboorteakten ook met Spies, welke naam zij hun verdere leven zouden houden.

De drie dochters Annegien, Klaassien en Johanna uit Johannes' huwelijk met Kornelia la Crooi worden wél aangegeven als Spijs. Een bijzondere "tweedeling" dus, waarvan ik geen tweede voorbeeld in mijn onderzoek ben tegengekomen.

Johannes Spijs, ged. Groningen 8-12-1793, overl. Groningen 15-3-1874, boekdrukkersknecht en tapper, zoon van Johannes Spijs en van Annegien Swank, tr. (1) Groningen 3-10-1813 met **Margje Martens** (cok **Gerbrands**), ged. Groningen 7-2-1794, overl. Groningen 9-9-1840, dochter van Gerbrand Martens en van Hinderika Claassen.

Uit dit huwelijk:

1. Hinderika Spies, geb. Groningen 14-12-1820, overl. Arnhem 4-2-1884, dienstmeid, tr. Groningen 17-5-1849 Douwe Wijtema Draitsma, geb. Groningen 1-9-1817, overl. Arnhem 11-12-1889, timmerman, zoon van Samuel Draitsma en van Gezina Diemers.

2. **Johannes Spijs** (nr. 30 in mijn kwartierstaat), geb. Groningen 2-6-1823, overl. Groningen 22-12-1881, kleermaker, tr. Groningen 16-6-1850 met Grietje Wolters, geb. Groningen 9-8-1819, overl. Groningen 31-1-1893, dochter van Johannes Wolters en Margijn (Marchien) Christiaans.

3. Jozina Spies, geb. Groningen 8-2-1829.

Hij tr. (2) Groningen 6-12-1840 met **Kornelia la Crooi**, geb. Groningen 10-5-1814, overl. Groningen 3-12-1899, naaister en winkelierster, dochter van Dominicus la Crooi en Anna Kools.

Uit dit huwelijk:

4. Annegien Spijs, geb. Groningen 24-5-1842.

5. Klaassien Spijs, geb. Groningen 9-2-1846.

6. Johanna Spijs, geb. Groningen 26-8-1848, overl. Groningen 2-4-1932, pensionhoudster, tr. Groningen 7-9-1871 met Bernardus Louwerens, geb. Martenshoek (Hoogezand) 18-8-1847, overl. Groningen 14-6-1926, arbeider, schipper, bierhuishouder en kastelein, zoon van Jan Jans Louwerens en Maria Jans Uil.

Abel Alberts Kolle

De geboorte- en trouwakten overziend doet veronderstellen dat de familienaam Kolle geschreven had moeten worden met een streepje op de e, Kollé dus. Gemakzucht, nalatigheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand? Abel, onder andere bij zijn huwelijk met Trientje Everhard Rosevelt, en zijn zonen tekenen nagenoeg consequent met "Kollee", Abel één keer met Collee, en zoon Roelof één keer met Kollé, wanneer hij in 1862 getuigt bij de geboorteaangifte van nichtje Trientje Everharda Jans (geb. Kolle). Gezien de handtekeningen mag je toch veronderstellen dat Abel zijn achternaam uitspreekt als Kollee. De vijf jongste van de acht telgen van Abel en Trientje worden echter allen ingeschreven als Kolle. Het oudste kind Albert en het een na oudste kind Aaltje vormen hierop een uitzondering: als vader Abel aangifte komt doen van hun geboorte noteert de ambtenaar de aangever als Abel Kollee, met dubbele e en zonder patroniem. Is dit verschil in schrijfwijze nog te begrijpen, de schrijfwijze Collij met betrekking tot hun tweede zoon Jan Remkes kan ik niet verklaren. Wél het patroniem Remkes, dat slaat op Jans grootmoeder Anna Remkes. Vader Abel Collij tekent niet met Kollee, zoals gewoonlijk, maar met Collee.

Abel Alberts Kolle, ged. Hoogkerk 26-12-1793, overl. Groningen 22-1-1867, schoenmaker, zoon van Albert Abels en van Aaltje Everts, tr. Groningen 4-4-1819 met **Trientje Everhard Rosevelt** (ook geschreven als Roseveld, Rozeveld en

Rozevelt), geb. Aurich 21-4 en ged. 24-4-1799, overl. Groningen (Diaconie Gasthuis) 14-11-1877, werkvrouw, dochter van Roelf Rosevelt en van Anna Remkes.

Uit dit huwelijk:

1. Albert Kollee, geb. Groningen 19-12-1819, overl. Groningen 6-6-1822.
2. Jan Remkes Collij, geb. Groningen 4-12-1821, overl. Groningen 21-7-1866, schoenmaker, tr. Groningen 30-5-1847 met Maria Zweers, geb. Groningen 14-9-1821, overl. Groningen 27-9-1901, dochter van Jan Zweers en van Johanna Versteegh.
3. Aaltje Kollee, geb. Groningen 2-8-1824, overl. Groningen 11-7-1826.
4. Anna Kolle, geb. Groningen 24-10-1827, overl. Groningen 2-10-1829.
5. Albertus Kolle, geb. Groningen 3-9-1830, overl. na 1900, ijzergietersknecht, zandvormer, smidsknecht, winkelier en koopman, tr. Groningen 31-5-1857 met Elisabeth Hemmes, geb. Groningen 6-11-1832, overl. Martenshoek (Hoogezand) 1-7-1900, dienstmeid, dr. van Hermannus Fredericus Hemmes en van Regina Caspari.
6. Roelof Kolle, geb. Groningen 13-5-1833, overl. Groningen 2-1-1907, schoenmaker, tr. Groningen 25-4-1858 met Renske Bolhuis, geb. Groningen 23-7-1831, overl. Groningen 10-3-1908, dr. van Pieter Bolhuis en van Geesjen Ellens.
7. Aaltje Kolle, geb. Groningen 16-9-1835, overl. Hoogezand 11-4-1915, tr. Groningen 7-6-1863 met Gerrit Jan Speek, geb. Zwolle, 1-7-1839, overl. Kalkwijk (Hoogezand) 31-8-1905, ijzergietersknecht en smid, zoon van Derk Speek en Hendrika Kok.
8. **Anna Kolle** (mijn stiefovergrootmoeder), geb. Groningen 16-4-1841, overl. Groningen 25-11-1931, dienstmeid en kruidenierster, tr. (1) met **Jacob Jans**, geb. Groningen 13-1-1833, overl. Groningen (Academisch Ziekenhuis) 17-3-1880, timmerman, zoon van Jan Jans en van Elisabeth Reinders, tr. (2) met **Roelof Groen**, geb. Leeuwarden 10-6-1840, overl. Groningen 24-9-1903, koopmansbediende, arbeider, voerman(knecht), zoon van Gerrit Groen en Jacoba Immel (ook Emmel) (nr.'s 44 en 45 in mijn kwartierstaat).

Oproep Knipseldienst

De Knipseldienst van de NGV doet andermaal een oproep aan de leden om familieberichten uit de door hen ontvangen regionale kranten te willen uitknippen en toe te zenden aan de heer Frans Renssen (voor adres etc. zie binnenkant achterkaft).

Portret van een Groningse dame

(zie HDP 2006 nr. 2, blz. 47)

Van 18 november 2006 tot en met 18 maart 2007 is in het Groninger Museum de tentoonstelling "De zilveren eeuw in Groningen" te zien (zie hiervoor de link: www.groningermuseum.nl/index.php?id=3257). Ik heb daarvoor het schilderij, waarover het stukje in HuppelDePup ging, in bruikleen gegeven. Het leek mij wel aardig de lezers van het blad erop te wijzen dat deze tentoonstelling wordt gehouden (met diverse schilderijen van Groningers) en dat ook het in het blad afgebeelde en beschreven schilderij daar nu te bekijken is.

Jan Jaap Hazenberg

Het ongewone leven van Driewes Hindricks Drewes (de Jonge)

Petronella J.C. Elema, Groningen

Een waarlijk miraculeuze genezing, geboekstaafd in de Groninger Courant van 23 februari 1868, vestigde mijn aandacht op de toch enigszins bijzondere levensloop van een Groninger schipper. Het berichtje (Groninger Courant, no. 24, zondag 23-2-1868; met dank aan Willem G. Doornbos te Groningen) was slechts kort:

Groningen, 22 februari 1868.

Als eene voorzeker treffende bijzonderheid wordt ons gemeld, dat een der in het gasthuis van de Hervormde diaconie alhier verpleegden, Drewes, 68 jaren oud, die gedurende een tijdvak van 20 jaren doof en stom geweest was, voor een paar dagen eensklaps zijn gehoor- en spraakvermogen geheel terugontving, maar zich slechts zeer kort daarin heeft mogen verheugen, aangezien hij gisteren is overleden.

Het was eenvoudig genoeg om de overlijdensakte op te slaan. Genoemde Drewes bleek daarin te figureren als Driewes Hendriks Drewes, oud 67 jaar, en geboren "alhier". Zijn overlijden – inderdaad op de 21^e februari – werd aangegeven door de binnenvader van het gasthuis der Nederduitschen Hervormde Diakonie, Hendrik Wolther Dijkhuis; de overledene was man van Willemina de Vries, en zoon van Driewes Hindriks, schipper en op zee verongelukt, en Mina Martinus, overleden te Groningen.

Vreemd genoeg verscheen enkele dagen later een overlijdensadvertentie met weer heel andere bijzonderheden, maar... niet ondertekend door zijn vrouw (die toch nog in leven geweest moet zijn) en eventuele kinderen. Die luidde als volgt (Groninger Courant, nr. 25, woensdag 26 februari 1868):

Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed in het diakonie gasthuis te Groningen, den 21sten Februarij 1868, D.H. DREWES (De Jong), in den ouderdom van 67 jaren en bijna 4 maanden. – Zijn stoffelijk overschot ruste in vrede in den schoot der aarde bij zijne moeder MIJNA MARTINUS RASKER, die den 14den Augustus 1861 hem is voorgegaan naar de gewesten der eeuwigheid.

Dat alles was voldoende ongewoon om het leven van Driewes eens na te trekken. Ik houd de dateringen globaal, omdat de genealogische details hierna volgen in een apart overzicht. Ik volgde tevens de stamreeks verder terug, via de methode "grote stappen, gauw thuis": er zal zeker veel meer te vinden zijn, maar voor mijn doel was dit overzicht voldoende.

Driewes Hindriks Drewes werd geboren in oktober 1800 en kan (maar dat staat niet in de doopschrijving) een postuum kind zijn geweest, omdat hij voluit naar zijn vader werd vernoemd. Volgens Driewes' overlijdensakte was die vader verongelukt op zee, en dat zeker voor begin 1805, want toen hertrouwde zijn moeder met Jan Berends (die later Bossien ging heten). Zij kreeg nog enkele kinderen uit dat tweede huwelijk.

Driewes werd eveneens schipper en trouwde eind 1839 met Willemina de Vries; hij was toen 39 en zij 34. Hun eerst bekende kind werd anderhalf jaar later in het Engelse Newcastle geboren, dus zij zullen allicht aan boord hebben verbleven. Niettemin is er nergens sprake van een schip, en bleven man en vrouw doorgaans gescheiden ingeschreven!

In de volkstelling van 1830 en zelfs in die van 1840 woonde Driewes (onder de naam Drewes de Jonge!) nog samen met zijn moeder en haar gezin aan de Turfsingel C 125; zijn oom, Freerk Martinus Rasker, woonde ernaast op C 126. Willemina daarentegen stond in 1840 nog ingeschreven bij haar broer en diens gezin, buiten het Klein Poortje IJ 25. Toen in 1843 een tweeling werd geboren, gebeurde dat in het Heilige Geest Gasthuis (!) en werden de kinderen aangegeven door de vroedvrouw Wipke Jans Bossien; zij was Driewes' halfzuster, dus naaste familie. Een der getuigen was verder Willemina's vader, Klaas Sipkes de Vries. De vader van de tweeling werd wel genoemd, maar zijn afwezigheid niet verantwoord. Twee jaar later werd er nog een dochter geboren, en als het krantenartikeltje uit begin 1868 correct weergeeft dat hij toen al twintig jaar geheel doof en stom was, moet deze aandoening hem dus zo rond 1847 hebben getroffen.

In 1850 woonde Willemina met haar drie kinderen (een vierde was in de wieg overleden) aan het Slijkgat IJ 43. Pas later in dat decennium (een datum wordt niet gegeven) werd Driewes Hindriks Drewes nog korte tijd op dat adres bijgeschreven; tevoren woonde hij nog ten huize van zijn moeder. Maar in 1860 was hij, nu onder de naam Drewes Drewes de Jonge, alweer officieel woonachtig in het huis Schuitendiep P 223/2, bij zijn halfbroer, de schuitevaarder Jan Jans Bossien, en diens vrouw en kinderen. Van daaruit vertrok hij, vermoedelijk al kort na 1862 en zeker na het overlijden van zijn moeder in 1861, naar het gasthuis der Nederlands Hervormde Diaconie aan de Steentilpoortenwal P 470, waar hij in 1868 zou overlijden: slechts enkele dagen nadat zijn handicap op wonderbaarlijke wijze was verdwenen.

Willemina echter woonde in 1870 aan de Oude Kijk in't Jatstraat J 1 (mogelijk het Mepschen-gasthuis waar zij later stief) op welk adres in 1869 haar jongste dochter al was gestorven.

Hoewel een deel van de bevolkingsregisters (die van 1830, 1840 en 1860) hem de naam De Jonge meegaven, stierf hij met de naam Drewes; de overlijdensadvertentie geeft "De Jong" tussen haakjes. Diezelfde advertentie benadrukte, dat zijn graf naast dat van zijn enkele jaren tevoren gestorven moeder lag. Hij zal dus allicht zeer met haar verbonden zijn geweest, denkkelijk meer dan met zijn vrouw en kinderen. Van deze laatsten is één zoon slechts enkele maanden oud geworden, en een dochter stierf als jong-volwassene. Een andere dochter trouwde in Utrecht en de laatste zoon (die de familienaam De Jonge voerde) vertrok in 1866 naar Enschede, waar ik zijn sporen verder niet heb gevolgd.

Genealogie

- I. **Harmen Abels**, tr. [Groningen 1640-'41?] met **Annetien Drews**.
- II. **Drews Harmens**, ged. Groningen A.K. 8-9-1641 (op't Schutendiep), otr./tr. Groningen 24-3/27-8-1666 met **Aeltien Julsinge**, eerder gehuwd met Otto Meursinge.
- III. **Harm Dreeuwes**, ged. Groningen N.K. 11-2-1667 (op de Nieuwe Wech), otr./tr. Groningen N.K. 13-4/30-5-1695 met **Gebbichjen** [ook: **Gepke**] **Hillebrants**, ged. Groningen N.K. 18-2-1673 (aen't Schutendiep), dr. van Hillebrant Jans en Hebbeltjen Goossen.
- IV. **Drewes Harms**, ged. Groningen Gr.K. 6-10-1600 (Bregang), overl. voor 1779, otr./tr. Groningen M.K. 20-1/5-2-1725 met **Elisabeth Schuttrup** [ook: Lijsabet Willems], ged. Groningen Gr.K. 14-10-1703 (op Nieweg), overl. Gro-

ningen (Lysabat Willems wed. Dreeuw Harms, an't Kattendiep, breuk betaald) 15-11-1778, dr. van Willem Schutrop en Hindrikje Krijts.

V. **Hindrick Drewes**, ged. Groningen [als Hindericus] M.K. 22-10-1734 (op de Oudeweg), schipper, overl. na 1795, tr. (1) (otr. Groningen 19-12-1767, otr. Warfhuizen 10-1-1768) Leens 15-1-1768 met **Anna Tjallings** (voor wie Lucas Gerrits als stiefvader), ged. Leens 12-10-1738, overl. Groningen (Anna Tjalling vrouw van Hindrik Driewes in Pluimersgang, breuk betaald) 29-4-1794, dr. van Tjallingh Crijns en Trijnje Isebrandts, tr. (2), otr./tr. Groningen 19-5/3-6-1798 (huwelijkse voorwaarden GrA, RA III ij, 14-5-1798) met **Frouke Geerts Kram**, ged. Veendam 13-7-1766, overl. Groningen (aan het Schuitendiep P 84, oud bijna 80 jr.) 7-3-1846, dr. van Geert Jans Kram, timmerman, en Hillegien Tiessen.

VI. **Driewes Hindricks**, ged. Groningen M.K. 19-6-1770, schipper, verongelukt op zee 1800-1805, otr./tr. (voor hem Hindrick Driewes als vader) Groningen M.K. 28-3/27-4-1795 (huwelijkse voorwaarden GrA, RA III ij, 17-4-1795) (voor haar Wubbegjen Hindriks, vrouw van Martinus Freeriks als moeder) met **Miena Martinus [Rasker]**, geb./ged. Stedum 17-3/21-3-1776, overl. Groningen (Lage der A T 87, oud ruim 85 jr.) 14-8-1861, dr. van Martinus Freerks en Wipke [ook: Wubbegjen] Hindriks; zij hertr., otr./tr. Groningen 2-2/17-2-1805 met Jan Berends [Bossien], schipper.

Het overlijden "na een langdurig lijden" van Miena Martinus Rasker, laatst wed. van J.B. Bossien, werd in de Groninger Courant no. 99, zondag 18-8-1861, geadverteerd ondertekend door (uit aller naam) H. Drewes.

VII. **Driewes Hindricks Drewes [de Jonge]**, ged. Groningen M.K. 31-10-1800 (bij St. Jansboge), schipper, overl. Groningen (Diakonie Gasthuis, oud 67 jr.) 21-2-1868, tr. Groningen 26-12-1839 met **Willemina de Vries**, geb./ged. Appingedam 4-11-1805, overl. Groningen (De Mepschen Gasthuis, oud 72 jr.) 17-6-1878, dr. van Klaas Sipkes de Vries en Fennechien Klaasens.

Uit dit huwelijk:

1 **Drewes de Jonge**, geb. Newcastle (Engeland) 7-7-1841, beeldhouwersleerling (1869), beeldhouwer (1865).

In 1860 woonde Drewes de Jonge als zoon van Willemina de Vries in de moederlijke woning aan de Houtzagerssteeg IJ 67/5; hij was toen beeldhouwersleerling. Van 29-4-1865 tot juni 1865 verbleef hij in Utrecht, op 8-5-1866 vertrok hij naar Enschede, in beide gevallen als beeldhouwer.

2 **Klaas Drewes**, geb. Groningen 8-4-1843 (in het Heilige Geest Gasthuis, 's morgens half negen, tweeling) 8-4-1843, overl. Groningen (oud 4 mnd.) 15-8-1843.

3 **Mijna Drewes**, geb. Groningen (in het Heilige Geest Gasthuis, 's morgens negen uur, tweeling) 8-4-1843, overl. niet gevonden (niet in Utrecht of Groningen), tr. Utrecht 12-5-1880 met **Gerbrand van Raaij**, geb. Scherpenzeel 7-12-1852, schilder, overl. Utrecht (in de Vereenigingsstraat 9, oud 45 jr.) 2-1-1898, zn. van Willem Frederik van Raaij en Willemijntje Bakker; hij tr. (1) Zeist 8-8-1878 Willemijntje Geijtenbeek, overl. Utrecht 30-8-1879.

Mijna was in 1870 dienstmeid bij de hoogleraar Ermerings (Vismarkt F 95), maar vertrok op 13-4-1872 naar Den Haag. Daar bleef ze slechts zeven maanden; op 19-11-1872 was zij terug in Groningen. Nadien werd ze dienstbode bij mevrouw Gockinga (Heereweg IJ 157/9) en daar werd eind 1875 haar zoon Arend geboren. Zelf werd zij op 18-1-1876 naar Utrecht uitgeschreven, waar theoretisch ook

het kind woonachtig was. De baby stierf echter medio februari 1876 in Groningen.

Uit haar werd geboren:

a **Arend Drewes**, geb. Groningen (aangegeven door de vroedvrouw Trijntjen Hindriks) 18-11-1875, overl. Groningen (oud 2 mnd.) 13-2-1876.

Uit het huwelijk:

b **Wilhelmina van Raaij**, geb. Utrecht (Amsterdamsche Straatweg M 85) 19-11-1882.

c **Gerbrand van Raaij**, geb. Utrecht 22-11-1884, overl. ald. 28-3-1885.

d **Cornelia van Raaij**, geb. Utrecht 20-9-1886, overl. ald. (oud 17 mnd.) 25-2-1888.

4 **Fennegien Drewes**, geb. Groningen (IJ 87, aangegeven door de vroedvrouw Maria Alderdina Loeff) 25-10-1845, overl. Groningen (Oude Kijk in't Jatstr. J 1, oud 24 jr., zonder beroep en ongehuwd) 8-11-1869.

Klugkist

Mevr. H.C. Geukes Foppen, Uitdam

De vader van mijn overgrootmoeder was geboren in Weener. Aldaar mijn kwartierstaat door iemand laten uitzoeken. In de veronderstelling zijnde, dat er een verbinding gelegd werd met de nazaten van Henricus Klugkist, geb. Eexta 5-3-1681, die begin 1700 pastor werd in Weener. Een aansluiting met de familie Klugkist moet er zijn, maar niet zoals ik verwachtte. Het is er nog steeds niet.

De familie Klugkist heeft haar wortels in de stad Hörter an der Weser. Tussen 1601 en 1604 rebelleerden de niet bevoorrechte burgers tegen de voorname, aanzienlijke stadsraad (adel). Henrich en Cord/Conradus Klugkist, mogelijk broers, namen er deel aan. De rebellie werd neergeslagen en de rebellen belandden in de kerker. Het gelukte Henrich en Conradus om uit de kerker te ontsnappen.

Conradus, vermoedelijk de oudste van de twee, vluchtte in 1606 en kwam terecht in de stad Groningen, alwaar hij op 7 juni 1607 lidmaat der Gereformeerde Gemeente werd: "Coenraedt Clukyst van Hoecxser mester in't Weeshuys". In maart 1609 wordt "Gerthruit, Conradi Klükist huisvrouw" lidmaat aldaar. In het ondertrouwboek van de stad Groningen staat dit echtpaar niet vermeld. Mogelijk was Conradus reeds getrouwd en volgde Gerthruit begin 1609 haar man. De doopboeken van de stad Groningen beginnen pas in 1640. Het is daardoor wat lastiger om te ontdekken of dit echtpaar kinderen had of kreeg en of er verder nageslacht is. Ook is het nog onduidelijk wie de Gerttuith Klukisten is die in september 1627 met attestatie van Bremen lidmaat der Gereformeerde Gemeente in de stad Groningen wordt. Een dochter van de hierna vermelde Henrich kan zij eigenlijk niet zijn. Op 7-5-1609 wordt in Bremen van Henrich en zijn vrouw Adelheid Dannemann een Gerdr. geboren, die op 9-6-1620 overlijdt. Op 2-10-1621 krijgt het echtpaar een dochter, die opnieuw de naam Gerdr. krijgt. Het is niet waarschijnlijk dat een kind van 6 jaar lidmaat van de kerk wordt.

Henrich ontsnapte op 14-7-1605 uit de gevangenis. Hij komt terecht in Bremen, waar hij koopman wordt. In 1608 trouwt hij aldaar en krijgt zeven kinderen.

Een ervan, Conradus, wordt geboren op 15-8-1611. Hij geniet een universitaire opleiding, maar omdat hij niet in het openbaar durft te spreken, verlaat hij Bremen.

Welke route hij volgt is onbekend. Conradus trouwt met Maria Spoor van Roermond. Hij wordt in 1642 schoolmeester in Eexta en mogelijk chirurgijn in Noordbroek. De kerkboeken van Eexta worden niet eerder dan 1651 bijgehouden. Het echtpaar heeft een zoon Siwert, geb. 1643, vermoedelijk in Eexta. Op 28-9-1651 en op 7-11-1652 worden Anna en Heinrich in Eexta gedoopt. Conradus overlijdt op 9-6-1653 in Eexta. Maria Spoor hertrouwt met Herman Etskes, schoolmeester, en vervolgens op 22-7-1669 (huwelijkscontract Eexta) met Berent Westings. In dit h.c. treedt Siwert Klugkist als getuige voor zijn moeder op. Deze Siwert Klugkist heeft voor een uitgebreid nageslacht gezorgd.

Een dochter van Siwert, Catharina Klugkist, trouwt in 1722 met Ubbo Jans Groenier, schoolmeester in Eexta. Het echtpaar krijgt in 1722 een zoon Jan, die schoolmeester wordt in Heiligerlee. Hij gaat op 18-9-1746 te Westerlee in ondertrouw met Tetje Harms, geb. in 1716 in Westerlee. Volgens een artikel van mevr. C.F. Nanninga-van Lessen, gepubliceerd in *Gruoninga* 1967 zou Tetje Harms een Klugkist zijn. Zij is de dochter van Harm Hindriks en Imme Eppes. Volgens het huwelijkscontract Westerlee d.d. 6-5-1708 van dit echtpaar is hij een zoon van Hindrik Harms zaliger en Anje Reijnts, en zij een dochter van Eppe Klasen zaliger en Foske Fockes. Een connectie met de familie Klugkist ligt nog niet zo voor de hand, maar is niet onmogelijk.

Het is bekend, dat het vóór 1811 voorkwam, dat familienamen via vrouwelijke lijn doorgegeven werden. Het viel mij echter op, dat bij de familie Klugkist meer dan wel eens de naam Klugkist toegevoegd werd aan de mans familienaam en in combinatie met de voornaam Siwert.

Het spoor gevolgd vanaf mijn overgrootmoeder naar het verleden toe loopt dood bij Berent Geerts, geb. ca. 1680 in Smarle bij Weener.

Zijn achterkleinzoon Hendrik Klugkist, geb. Weener 28-1-1789, trouwt op 31-3-1816 in Weener met Janna Freerks. Voor het eerst wordt bij zijn stamreeks in de kerkboeken de familienaam Klugkist gevoerd. De vader van Hendrik overleed reeds in 1803. De moeder van Janna Freerks heet Emke Jans Tamboer. Deze Emke is de dochter van Grietje Siwerts, die weer een dochter is van Siwert Harms en Emme Alberts. Deze Siwert moet geboren zijn ca. 1680. Hoort deze Siwert mogelijk tot de familie Klugkist?

Een genealogie van de Bremense familie Klugkist bestaat reeds. Een genealogie van de Groningse tak is er nog niet. Door de vele bijzonderheden bij deze familie ben ik begonnen met de familie in kaart te brengen. De gegevens uit de B.S., de kerkboeken en de h.c.-en, de boerderijenboeken en de NGV-bibliotheek in Weesp staan me tot dienst.

Er zijn ook andere archiefbronnen. Mocht bij deze minder toegankelijke archiefbronnen, bij wiens onderzoek ook, de naam Klugkist voorkomen, dan zou me een kopie van dat document zeer welkom zijn. De kosten worden vergoed.

Ver van huis - Doopboek Grootegast gevonden door Ineke Saan, Groningen

Den 4 jan: 1635 tot Groote Gast gedoopt Harcke Sibolts ende Gaats wonende op de Leeck haar kint genaemt Sibolt.

Den 4 Junij 1637 gedoopt in Grote-Gast Jan Lensins zael. swagers Pieter Haijes en dochters Annetien Jans wonende op het Vliet bij Lewaerden 2 kinderen, het eene gen. Douwe het andere Pieter.

Alle@@@ digit@@@ (twintig)

Antonia Veldhuis, Veenwouden (gecontroleerd door Bert Kranenburg)

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

Van diverse mensen kreeg ik tips voor deze rubriek. Oorspronkelijk was mijn plan ze per rubriek te plaatsen, verdeeld in afleveringen zoals senioren, militairen, zoeksites enz. Omdat dat bij nader inzien te lang gaat duren hier een VARIA.

Joop van Campen, onze kenner van militairen, (zie hiervoor ook onze homepage www.ngvgroningen.nl) gaf uiteraard een militaire site: <http://soldaten-genealogie.nl>. Deze site in opbouw van Rian Dirksen geeft regimenten, huwelijken, garnizoenen e.d. van militairen van de 16^e tot de 20^e eeuw. Verdeeld in periodes (per eeuw) staan hier alfabetisch de militairen. Verder scherprechters en links naar andere militaire sites, zoals **Friezen onder Napoleon**. Regelmatig komen er aanvullingen bij.

Een andere beroepsgroep staat op de internetpagina die ik van Dirk Jan van Werkum kreeg: kaartmakers. Op www.maphist.nl/Repertorium_van_Nederlandse_kartmakers.pdf (drie maal een underscore) staan alle kaartmakers van 1500-1900, samengesteld (Utrecht, 2003) door Marijke Donkersloot-de Vrij. De 230 bladzijden geven een korte toelichting en alfabetisch de mensen die kaarten van Nederland maakten met naam, geboorteplaats, jaar, opleiding en adressen. Om even bij kaarten te blijven, Joop tipte www.vandiepenstichting.nl. Via **Collecties en 3. Topografische kaarten en prenten van de provincie Groningen** bereikt u de collectie van Jan Menze van Diepen. Op <http://odur.let.rug.nl/~maps> staan onder **De Yverige Colom** (4^e item, linker kolom) diverse staaltjes van cartografie die in het verleden zijn gemaakt. Ook deze link kwam via Joop. Cartografische afbeeldingen zijn eveneens te vinden door in Google 'oude kaarten Groningen' of andere woorden van gelijke strekking in te tikken. Kijk ook eens onder **Afbeeldingen** aldaar.

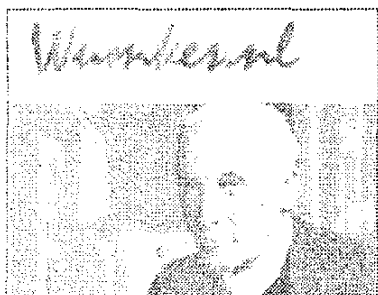
Zoekt u een boek, dan kunt u in het zoekscherm van de zoekmachine Google de titel tussen ""zetten. U wilt bijvoorbeeld het boek *Varend verleden*. Intikken "varend verleden" geeft treffers waar u het boek kunt krijgen. To-

bias Wagenaar wees me op een megazoeker op dit gebied: www.used.addall.com. Er zijn hier miljoenen boeken te vinden, maar nadeel is dat de voertaal Engels is.

Wilt u gewoon in uw eigen taal op zoek naar een boek, tik dan (ook tip Tobias) www.antiqbook.nl in. Na het invullen van de boeknaam of schrijver (deel naam werkt ook) geeft die info over het boek en waar het te koop is.

In de rechterkolom mogelijkheid tot bestellen en het verkrijgen van meer informatie.

Van dezelfde tipgever is www.wumkes.nl, een digitale historische bibliotheek van Friesland. De redactie hiervan streeft ernaar zoveel mogelijk standaardwerken over de Friese literatuur en cultuurgeschiedenis ter beschikking te stellen. In 2003 zijn ze gestart op initiatief van Wybo Palstra en de Fryske Akademy, sinds 2004 is Tressoar ook bij deze site betrokken. Onder **Overzicht titels** zijn er momenteel 60 boekwerken in te zien. In de eerste

kolom staat het jaar van uitgifte, daarnaast de auteur en titel. Staan daarop geeft gegevens hierover en beschrijving. Klikken op **verwijzing** geeft een website of document. Ik dubbelklikte op **Naamlijst der predikanten** van T.A. Romein en kreeg het boek als pdf-file. Inladen nam enige tijd in beslag. In dit werk uit 1888 staan de predikanten per plaats vermeld. Het werk is voorzien van een alfabetisch naamregister. Een paar andere werken: **Friesche Volksalmanakken 1836-1899**, **Geschiedenis der doopsgezinden in Friesland** van S. Blaupot ten Cate uit 1839 en **De kroniek van Sicke Benninge** van jhr. J.A. Feith uit 1887.

Geert Spelde is één van de makers van het digitale bestand van het kerkhof van Veendam: www.kerkhofveendam.nl. Over de periode 1850-1950 is op basis van het begraafboek van het kerkhof bij de Nederlandse Hervormde Kerk van Veendam (ook wel Algemene begraafplaats genoemd) een koppeling gemaakt met foto's van nog aanwezige grafmonumenten. Door klikken op het plaatje bereikt u het zoekprogramma. Verder op deze website o.a. pagina's die betrekking hebben op de geschiedenis, op graven van bekende Veendammers en links naar andere sites.

Voor gedigitaliseerde begraafplaatsen van andere Groninger plaatsen moet u www.graftombe.nl intikken op uw adresbalk. Op dit moment staan daarop (delen van): Appingedam, Bedum, Bellingwedde, De Marne, Delfzijl, Eemsmond, Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde, Reiderland, Scheemda, Slochteren, Stadskanaal, Ten Boer, Vlagwedde, Winschoten, Winsum en Zuidhorn.

Tot slot: op <http://home.wanadoo.nl/jgboerema> staan diverse digitale bestanden die te koop, gratis te downloaden of te ruilen zijn tegen andere digitale bewerkingen. Hieronder de notulen van de **Rechtdagen van het Klei-Oldambt** (inv.nrs. 6322 t/m 6330 – RA Oldambt, toegang 731, Termunten, Borgsweer, Woldendorp, Wagenborgen) van 1 december 1652 t/m 2 januari 1679. De index hiervan op persoons- en plaatsnamen (zonder verwijzingen) is online te doorzoeken. Het gaat om de eerste negen van in totaal 27 delen. Hierin o.a.: het eisen van betaling voor geleverde diensten / waren, opzegging van landerijen of geld, aanstelling voogden, verdeling van geld tussen schuldeisers, onenigheid over erfenissen, trouwbeloften, eis tot betaling kraamkosten, eis tot schadevergoeding (bv. voor uitschelden), aanstellingen volmachten, mondigkenning (veniam aetatis, meerderjarig), eis tot maken van inventaris, borgstelling, onenigheid enz. Niet alleen mensen uit het Klei-Oldambt, maar ook uit omliggende gebieden kunt u vinden.

Koop, surf, ruil of download ze!

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Tel 050-312 25 23

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . . .

het meest verrassende museum van het noorden !

Sinds oktober 2004 zitten wij in het nieuwe Cultuurcentrum Van Beresteijn.
Onze permanente expositie over de Veenkoloniën
is geheel aangepast.

Wij kunnen nu op professionele wijze uw familiereünie
of personeelsuitje verzorgen.

Ook verzorgen wij lezingen over bijv: Vervening in het noorden,
Kapiteinsvrouwen aan boord, Van Snabbeschuit tot Coaster
of over de Landbouw / Industrie

Veenkoloniaal Museum

Museumplein 5, Veendam, tel 0598 364224

www.veenkoloniaalmuseum.nl

Bij de foto van ... Petronella J.C. Elema

De boerderij waar ik geboren werd, Eppenhuiserweg 33, was oorspronkelijk in het bezit van de familie Eles. Het waren twee ongetrouwde broers en twee dito zusters die er samen woonden; ook van hen ging het traditionele verhaal dat ze terwille van de schone schijn de jenever uit de theepot in theekopjes schonken!

Omstreeks 1943 kocht mijn vader het van de laatste overlevende van dit gezin; als zelfstandig boer hoefde hij niet op te komen voor de Arbeitseinsatz. Mijn ouders trouwden in 1944 en ik werd een jaar later geboren in het stokoude voorhuis, verwornd en vol ratten. Het werd in 1955 afgebroken en toen kwam er eerst een nieuw woongedeelte, later ook nieuwe schuurruimten.

Rond 1965 was ik allang bezig met voorouders en de geschiedenis van de boerderij. En ik kreeg een tip dat in de nalatenschap van de fotograaf Faber uit Uithuizen nog een oude afbeelding van het bedrijf zou berusten! Ik kocht de foto onmiddellijk: hij heeft me een rijksdaalder gekost, toen een fors bedrag, zeker voor een studente. Ik heb de foto later ter beschikking gesteld voor opname in het boerderijenboek Middelstum-Kantens.

Achteraf had ik natuurlijk alle foto's moeten kopen die er nog waren, maar ik heb die collectie nooit zelf gezien: de hele transactie verliep via tussenschakels. Naar schatting dateert de foto uit het begin van de 20^e eeuw, maar te bewijzen valt het niet. De weg langs de boerderij loopt van Garsthuizen/Startenhuizen richting Eppenhuisen en Zandweer. De grote boom middenop de foto stond er nog tot diep in de tweede helft van de 20^e eeuw, maar in mijn jeugd waren de bomen langs de oprijlaan naar de burens (links in beeld) al vervangen door telefoonpalen.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Eilko van der Laan, Groningen; eilko@tiscali.nl

Nieuw verschenen of nog te verschijnen boeken:

Gruno's veste. Een wandeling langs de vestingwerken van middeleeuws Groningen.

Uitg. Studio van Stralen, Groningen, ISBN 90801175498, ing., 40 blz, geïll.; € 4,00

Historisch jaarboek 2006. M.Hillinga, red. Uitg. Vereniging Stad en Land, ISBN 9080922935, ing., 174 blz., geïll.; € 15,95. In deze editie ondermeer de artikelen:

- Afgegraven en weer aangevuld. Herstel van Groninger wierden, dijken en essen.
- De Groninger burgeroorlog.
- Meubelloterijen in de stad Groningen in de 17^e en 18^e eeuw.
- Een bewogen ambtenaar. (het geheime dagboek van Johan Julsing gedurende 1589 tot en met 1594).

Van steenhuis tot borg. De bouwhistorie van de Menkemaborg. J. Battjes en H. Ladrak.

Uitg. Monnier, Groningen, ISBN 908064949, geb., 106 blz., geïll.; € 29,95

Zoutkamp, een wandeling door de geschiedenis. W. Mollema. Uitg. Profiel, Bedum 2006, ISBN 9052943796, geb., bijna 500 blz., zeer veel foto's, € 44,50.

Groot gebonden boek met meer dan 1200 afbeeldingen, waarmee de geschiedenis van Zoutkamp uitvoerig voor het nageslacht is vastgelegd.

Sint Geertruids Gasthuis. 1405 – 2005. E. van der Werff.

Uitg. Wooncorporatie IN, Groningen, ISBN 9080996211, geb., geïll.; € 12,95.

Kantens. Een dorp en zijn bewoners op het Groninger Hoogeland.

Uitg. Ver. Dorpsbelangen Kantens, ISBN 9073319129, geb., 152 blz., € 39,50.

231 gezinnen hebben met een verhaal of door een interview aan het boek bijgedragen. Veel bewoners zijn afgebeeld.

(On)gepast gedrag in de classis Oldambt en Westerwolde. G. Luth.

Eigen uitgave. ISBN 908027330, geb., 876 blz.; € 49,95.

Na de Reductie van Groningen werd het katholieke geloof onderdrukt en werd van "krijtende zonden" door de protestantse kerk gewag gemaakt. Uit de notulen van de classis van Oldambt en Westerwolde komt, naast het streven naar harmonie binnen de kerk, ook bemoeienis met de sociale disciplineren naar voren. De rijke verzameling van historische gegevens, voornamelijk uit kerkelijke bronnen, biedt dan ook een levensechte kennismaking met de mensen in de verschillende kerkdorpen in het Oldambt en Westerwolde. Dit maakt (On)gepast Gedrag van een regionale geschiedschrijving tot een levendige registratie van algemeen menselijk gedrag. Kortom, een uitvoerig verslag van de ca. 200 jaar kerkgeschiedenis vanaf 1568 (Slag bij Heiligerlee). Achterin een woordenlijst met in onbruik geraakte woorden en termen.

JodiR - LJB, Vader NN NN, een geheim dat 125 jaar op de plank lag. Deel I: de familie. Eigen uitgave. ISBN 9081124013, ingenaaid, 126 blz.; € 19,95.

Eerste deel van de speurtocht naar het verleden van de voorouders van de echtgenoot van de schrijfster. Deel II wordt in mei volgend jaar uitgebracht, waarin ook de identiteit van de auteur zal worden onthuld. LJB sr. was een werkneemster op

Nienoord. Zij raakte zwanger van een dochter, LJB jr. (geb. 1882). Door het vele gebruik van initialen is lezen van dit boek lastig.

Groninga Dominium. De geschiedenis van de cartografie van de provincie Groningen en omliggende gebieden van 1545 – 1900. PH. Wijk.

Uitg. Philip Elchers/Van Gorcum, Groningen/Assen, 2006, ISBN 9023242416, geb., reproducties van kaarten, 372 blz., € 69,50.

Dit werk is de verzameling kaarten, die G.K. Wijk en zijn twee zoons verzamelden. Ofschoon er eerst het vermoeden was, dat de meeste kaarten inmiddels al eerder in een van de uitgaven van de laatste jaren waren gepubliceerd, zoals *De Atlas van Hu- guenin* en de *Atlas van Kooper*, zijn er verrassend veel niet eerder verschenen kaarten in opgenomen. Naast de kaarten bevat het boek ook nog 180 andere afbeeldingen. Ten slotte vindt men 40 kaarten uit de 19^e eeuw, die niet eerder in andere werken uitgebracht zijn.

De kaartenverzameling is onderverdeeld in tien groepen. Groep I is van 1545 tot ca. 1620 en groep X bevat kaarten uit de periode 1860 tot 1900. De letter/nummer-combinatie is het registratiesysteem volgens J.J. Vredenberg-Aling. Opvallende toevoeging is een pagina over het zelf herkennen van de echtheid van een kaart.

Bij iedere kaart staat vermeld wie de cartograaf is, wie de drukker, de uitgever en de graveur. In het register staan alle namen vermeld. Ook Latijnse en Franse termen en afkortingen worden verklaard. Dit boek is een zo compleet mogelijke inventarisatie van de Groninger cartografie. Het is een lust voor het oog.

Zelfmoord te Ezinge

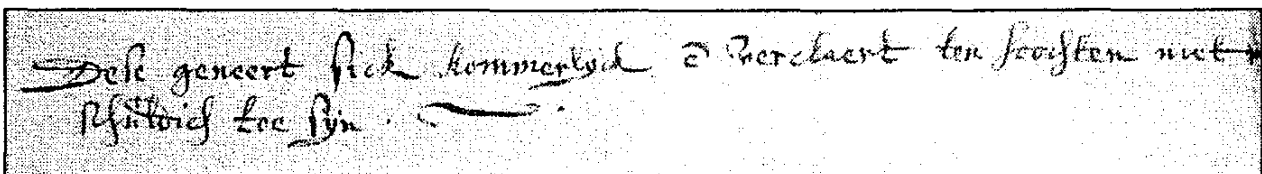
transcriptie Kees van Straten, Ulrum; interpunctie aangepast

Rechtdagh tot Esinge, den 30 Majj 1712.

Het E.E. Gestrenghe Gerichte van Esinge informatien hebbende genomen, ende bevonden dat Grietie Leus haat quaat aardigh heeft verhangen. en van het leven gebracht heeft. Daar op gelastet en gesententiert, dat het Lichaam op een horde, of slede sal worden gebracht ter plaatse daar een gat reets is gegraven op een uijthoeck buitendijcks onder dese Jurisdictione, en daar in worden gesmeten opda[t] sulx moge dienen tot afschrick van anderen; sullende de mijsen van Justitie uijt de nae gelatene goederen worden gevonden; aldus gepronuntieert en van mij Grietman geteikent in 't gewoonlijke Rechthuis tot Esinge, den 30 Majj 1712.

Bron: RA Westerkwartier (Ezinge), toegang 734, inv.nr. 206, 30 mei 1712.

Herkent u misschien het handschrift van uw voorouder?

Dese geneert sich kommerlijck en verclaert ten hoochsten niet schuldich toe sijn.

Briefje aangetroffen in toegang 1329, inv.nr. 402, jaar 1627 door Antonia Veldhuis.

COPYRIGHT!

Partners in opmaak & repro

zwart/wit laserprints
full color laserprints
zwart/wit kopieën
kleurkopieën
inbinden & afwerken
grootformaat kopie & print
full color posters
lamineren tot A0
faxservice
internet
computeropmaak (DTP)
kantoorartikelen
transferdruk (opdruk op
t-shirts, mokken en andere materialen)

gratis haal- en brengservice voor bedrijven en instellingen

Kerklaan 49-51 Groningen, 050-5714666
kerklaan@copyright.nl

Verl. Bremenweg 8 Groningen, 050-3188034
zuidoost@copyright.nl

Kanaalstraat 15a Roden, 050-5016519
roden@copyright.nl

Verl Hereweg 45 Groningen
050-5275555 - helpman@copyright.nl

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Voorlichtingsbijeenkomsten voor beginnende onderzoekers voorjaar 2007

Bij voldoende belangstelling organiseren wij i.s.m. de Groninger Archieven ook komend voorjaar weer één of meer voorlichtingsbijeenkomsten. Aan de orde komen: de algemene gang van zaken rond onderzoek en raadpleging van stukken, en het gebruik van allerlei materiaal en catalogi, zoals de bibliotheekcatalogus. Speciale aandacht is er voor materiaal voor familieonderzoek. Middels opdrachten en met begeleiding leert u snel de weg te vinden in dit materiaal. Deelname is gratis.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de redactie van dit blad (H.J.E. Hartog, adres zie achterin dit nummer, of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl).

Zaterdagopening per 1 januari 2007

Vanaf 1 januari 2007 gaan de Groninger Archieven één keer per maand op zaterdag open. Elke **tweede zaterdag** van de maand (behalve in juli en augustus) is de studiezaal dan open van 10–16 uur. De openstelling wordt zoveel mogelijk gecombineerd met activiteiten. Zie daarvoor onder **agenda** op de site van de Groninger Archieven. De openingsdata voor het eerste halfjaar van 2007 zijn **13 januari, 10 februari, 10 maart, 14 april, 12 mei en 9 juni**.

Vanaf 1 januari 2007 sluit de studiezaal op dinsdagavond weer om 21.00 uur.

Dopen en huwelijken vóór 1811

Er wordt hard gewerkt aan twee databases met daarin alle doop- en huwelijksinschrijvingen in Groningen van vóór de invoering van de burgerlijke stand (BS). Begin volgend jaar start een aparte site voor deze gegevens, waarop ook een zoekmachine voor de BS komt. Zowel doop- en trouwinschrijvingen als akten van de BS zullen ook als plaatje beschikbaar zijn.

Bijzonder aan deze nieuwe site wordt de mogelijkheid om gegevens toe te voegen aan de databases die wij beheren. Zo kunnen foto's, opmerkingen etc. aan de site worden toegevoegd. Vervolgens kunnen andere gebruikers weer reageren op geplaatste informatie, waardoor een soort genealogisch forum kan ontstaan.

Verzegelingen en voogdijregisters op intranet (www.groningerarchieven.nl)

In de oud-rechterlijke archieven zijn de verzegelingen en de voogdijregisters de meest aangevraagde stukken. De keerzijde van deze populariteit is de groeiende slijtage van de boeken. Om deze ontwikkeling een halt toe te roepen is een begin gemaakt met het scannen van deze registers. Een groot aantal delen van de plaatselijke gerechten van Hunsingo is inmiddels on-line in te zien. Ze zijn te vinden door te zoeken in de inventarissen op de website en herkenbaar door een vergrootglas dat bij de beschrijving is geplaatst. Na aanklikken kan men door het boek bladeren. Bovendien is de tekst te vergroten en kunnen afbeeldingen worden opgeslagen en/of geprint.

Nieuwe en herziene toegangen in de studiezaal

360 Doopsgezinde gemeente Pieterzijl, 1751-1968

365 Doopsgezinde gemeente Noordbroek/Nieuw-Scheemda, 1705-1976 (herzien)

942 Doopsgezinde gemeente Appingedam, 1778-1822 (herzien)

1029 Familie Quintus Lewe, 1596-1779 (herzien)

1031 Familie Wichers, 1594-1867 (herzien)

2044 Handschriften in octavo
2063 Familie Alberda van Ekenstein te Tjamsweer, 1649-1913
2193 Begraafplaatsen van de gemeente Groningen, 1828-1999
2241 Losse stukken *Register Feith*; meest charters uit het stadsarchief Groningen.

Nieuwe genealogieën in de studiezaal (toegang 1957)

23476 **Van der Tuin**. *Van der Tuin, nazaten van Harm Tonnis uit Groningen, van oorsprong een familie met groene vingers*; 2006, 40 blz. Nakomelingen van Harm Tonnis (1765-1828), moesker te Groningen, en Bouchien Jans Zuidhof.

23780 **Bijma**. *Voor- en nageslacht van Uijlke Rijkles Bijma en Lutske Bonnes de Boer uit Ureterp*, 2005, door Werkgroep Bijma, 462 blz. met uitgebreide index; in aanhangsel nog 15 pagina's kwartierstaten.

23903 **Boelens**. Zie HDP 2006 nr. 3.

23921 **Idema**. *Familieboek Idema: beschrijving van een Groninger familie; geheel herziene uitgave van in 1968 verschenen familieboek; uitgave door de familievereniging Idema*, 2006, 280 blz. met index. Nakomelingen van Hero Peters (ca. 1655 tot kort voor 1639), convooimeester, diaken te Groningen, kerkvoogd te Borgsweer.

Vragen en antwoorden

redactie Johan Waterborg

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Antwoorden komen van de HDP lezers, de redactie doet geen onderzoek naar aanleiding van gepubliceerde vragen. Voor deze rubriek gelden enkele "spelregels":

- Formuleer uw vraag zo bondig mogelijk;
- Per inzender worden niet meer dan drie vragen per keer behandeld. Indien u meer dan drie vragen instuurt dan worden deze verspreid over meerdere afleveringen;
- Vergeet bij schriftelijk gestelde vragen niet uw volledige adres te vermelden;
- Het kan gebeuren dat uw vragen door de redactie ingekort of anders geformuleerd worden;
- Als u het antwoord weet op een vraag, stuur deze dan niet (alleen) aan degene die de vraag gesteld heeft, maar ook aan de redacteur van de vragenrubriek. Het antwoord wordt dan in de HDP geplaatst zodat alle lezers er kennis van kunnen nemen.

U kunt uw vragen en antwoorden sturen naar: J.A.P. Waterborg, Vijverweide 27, 9791 EA Ten Boer, tel: 050-3021294, e-mail: waterborg@hetnet.nl

2007/01 Meijer

Jan Jans, van Nieuwolda, ondertrouwt Finsterwolde/Nieuwolda 13-4-1732 Geertuid Coerts, van Finsterwolde. De dopen van beide zijn niet gevonden en de vermelding geeft niet echt houvast, ook al omdat b.v. de beide grootvaders niet zijn genoemd. Kinderen te Finsterwolde tussen 1733 en 1744: Trijntje, Engeltjen, Jurjen, Engelke en Pieter (waarvan 1, 3 en 5 kunnen worden vervolgd). De familie heet later Meijer, nog vóór de invoering van de Burgerlijke Stand. Gevraagd: beider afstamming, primair die van Jan Jans omdat het een stamreeks betreft.

Petronella J.C. Elema, Groningen

2007/02 Eerkes/Prummel

Een familielid is in het bezit van een document uit 1709 betr. eigendom van graven op het Wildervankster Kerkhof (waarschijnlijk bij de Ned. Herv. Kerk), en wij zijn erg benieuwd langs welke familiale weg het document sindsdien is gegaan. In 1827

worden de graven geboekt op naam van Albertje Christiaans Eerkes, Ehevrouw van Derk Arents Wilkes. Beiden komen niet voor in de genealogie Prummel. Wèl een Harmke Christiaans Eerkes, geb. Wildervank 1791, dochter van Christiaan Eerkes en Berendje Wijchers.

Gezien de achternamen ligt het voor de hand te veronderstellen dat Albertje een zus-ter is van Harmke. Ik heb in de Groninger Archieven geen doop/geboorte van Albertje kunnen vinden in Wildervank, wèl dat van haar man. Ook heb ik geen hu-welijk van hen kunnen vinden (ook niet met GenLias). Het document en de graven zijn later weer in het bezit van een lid van de familie Prummel (1830-1915).

Mijn vragen zijn dus:

- Wanneer en waar is Albertje Christiaans Eerkes geboren?
- Was zij de dochter van Christiaan Eerkes en Berendje Wijchers? (Huw. Wildervank 25-4-1775).
- Wanneer en waar trouwde Albertje Christiaans Eerkes met Derk Arents Wilkes?

Hopelijk kan één van de lezers van HuppelDePup mij helpen met de oplossing van dit probleem.

H.A. Suerink-Klöne, Raalte

2007/03 Zuidinga en Rademaker

In de nacht van 12 op 13 mei 1926 werd een poging tot inbraak gedaan in de Ne-derlandsche Bank in Ter Apel. Hiervoor werd veroordeeld Johannes Hendrikus Zui-dinga, geb. Ter Apel 22 oktober 1883, overl. Leeuwarden 22 juni 1932, zoon van Jan Berend Zuidinga en Maria Bentlage.

Bij de poging tot inbraak werd de 25-jarige Hendrik Rademaker uit Ter Apel doodge-schoten. Wie weet meer over Hendrik Rademaker? Op Genlias is hij niet te vinden, mogelijk klopt zijn naam niet helemaal. Hij zou familie zijn van J.H. Zuidinga.

Marieke Zuidinga, Purmerend

2007/04 Todde / Paskom

Op 13 juli 1774 trouwt Andries Hindriks te Harlingen met Wijpkje Jacobs. Andries' familienaam zou Todde zijn, maar zijn zoon Hindrik Andries gaat zich Paskom noe-men. Op 17 februari 1842 sterft te Kolham Trijntje Hindriks Todde, dochter van Hen-drik Andries Todde en Anna Kornelis Poskom. Trijntje zal een zuster zijn van Andries Hindriks.

Deze familie is doopsgezind en zou uit Veendam komen. Wie kan meer vertellen over het verband tussen deze Harlingers en Groningers?

Albert Hoekstra, Roosendaal

2007/05 Klugkist (zie ook artikel op bladzijde 20)

Heeft Conradus Klugkist, de schoolmeester in Eexta, behalve Siwert, Anna en Hen-rich nog andere kinderen gekregen? Wat is er van de kinderen Anna en Henrich geworden?

Is er meer te weten te komen over Anna Spoorn en haar twee andere huwelijken?

Kreeg zij nog meer kinderen bij Harmen Etskes?

Was Berent Westings eerder getrouwd? Zo ja, met wie, en had hij reeds kinderen?

Vanaf 1684 worden van Conradus Jannes (Bakker) en Arendje Popkes in Uiterbu-ren/Zuidbroek kinderen geboren. De familie noemt zich later Feringa. Een van hun kinderen wordt Siwert Klugkist gedoopt. Wie zijn de ouders van Conradus Jannes? Hij beoefende het bakkersvak.

Het is de bedoeling om deze genealogie te zijner tijd aan te bieden aan *Gruoninga*.
Huwelijk 2-5-1838 Bellingwolde. Geert Viëtor Klugkist en Egbert Galtjes Muntinga
Wie zijn haar ouders? Waar is zij geboren?

Wubbina H. Klugkist, getrouwd met Harm Berends, laat op 10-10-1807 te Bellingwolde een dochter Wubbina dopen. Wie is de vader van Wubbina H. Klugkist?

Hoe heet haar moeder? Waar is zij geboren?

Mevr. H.C. Geukes Foppen, Uitdam

Uit andere bladen

In deze rubriek kunnen lezers anderen attent maken op een interessant artikel, genealogie of ander genealogisch schrijven.

In het blad 't *Olde Guet*, het tijdschrift van de vereniging Heemkundekring Vredewold-West staat in nummer 4, juli 2006 een artikel over de historie van de Akkermanswijk. Geschiedenis, hoe het onderzoek verliep, de omgeving en locatie van herberg *De Koppelpaarden*. Vervolgens behandelt schrijver Geert Braam het leven van Wytze Willems Akkerman en vanaf 1852 alle bewoners van *De Koppelpaarden*. Vooral interessant voor mensen die iets in Marum (Gr.) hebben.

Betaling abonnement HuppelDePup 2007.

Wij kunnen helaas geen gebruik maken van acceptgirokaarten voor de betaling van het abonnement op HDP. Daarom verzoeken wij hen die alleen een abonnement op HDP hebben en het blad niet als (bijkomend) lid van de NGV ontvangen, het abonnementsgeld voor 2007 ad € 8,50 (buitenland € 11,00) zo spoedig mogelijk over te schrijven op rekeningnummer 55 63 062 bij de Postbank ten name van NGV Afd. Groningen te Groningen. Voor hen die het bedrag al hebben overgemaakt, geldt dit verzoek uiteraard niet. Als alle bedragen vóór 1 maart 2007 binnen zijn, bespaart ons dat de moeite en kosten van een herinnering.

Gert Zuidema, penningmeester

Bij de voorplaat	Foto's van vóór 1950 uit familiealbums	
Idee en uitvoering Antonia Veldhuis		
Bovenste rij	Middelste rij	Onderste rij
<ul style="list-style-type: none">• Berend Sierts Wiersema (1804-1890), betbetover-grootvader van Johan Waterborg• Bouwina Beintema (1917-2006), moeder van Antonia Veldhuis• Trijntje Sibbeltje Venema (geb. 1920), Mattheus Rutger Venema (geb. 1922), Homme Venema (1889-1965) en Ietje Klopstra (1892-1983), schoonfamilie van Peter Miebies	<ul style="list-style-type: none">• Elizabeth Grietje Kling (1923-1982) en Elizabeth Poppens (1878-1945), moeder en grootmoeder van Henk Hartog• Pieter Glas, zijn broer Freerk Glas, moeder Theodora, broer Wiet en vader Menne Glas; foto genomen op de koffie- en rubberplantage Moemboel bij Djember op Java, vader en opa van Menne Glas• Tjakkina Harmina Keizer (1930-1990), moeder van Tobias Wagenaar	<ul style="list-style-type: none">• Jacomina Aries Smit (1888-1961), grootmoeder van Rudie Koetje-van der Berg• Pieter van der Laan (1888-1910), broer van de grootvader van Eilko van der Laan• Antonia Kuiper (1880-1944), grootmoeder van Antonia Veldhuis
		<p>Ook uw foto kan hier staan. U kunt nog steeds insturen voor volgende nummers van HDP.</p>

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

- **Voorzitter** J.W.H. van Campen Weidebloemenweg 73 9302 AC Roden
j.w.h.vancampen@kpnplanet.nl 050 - 501 82 14
- **Vice- voorzitter** vacature
- **Secretaris** R. Ploeger Grutto 16 9728 XJ Groningen
ruploeger@kpnplanet.nl 050 - 525 15 09
- **Penningmeester** G. Zuidema Zilverlaan 30 9743 RK Groningen
(afgevaardigde) *gertzuidema@cs.com* 050 - 577 63 63
- **Bestuurslid** N.T. de Oude Turfsingel 35 9712 KJ Groningen
(DIP) *ntdeoude@wxs.nl* 050 - 318 95 55
- **Bestuurslid** E.F. van der Laan Van Royenlaan 47A 9721 EL Groningen
(Web-coördinator, plv. afgevaardigde) *eilko@tiscali.nl* 050 - 525 76 10

Redactie HuppelDePup

H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28	9727 JN Groningen	<i>hjehartog@wanadoo.nl</i> 050 - 525 33 33
E.F. van der Laan	Van Royenlaan 47A	9721 EL Groningen	050 - 525 76 10
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden	0511 - 47 58 98
J.A.P. Waterborg	Vijverweide 27	9791 EA Ten Boer	050 - 302 12 94

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	<i>tkjwagenaar@hotmail.com</i> 050 - 526 67 01
-----------------	-------------------	-------------------	---

Knipseldienst

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	<i>f.rensen@home.nl</i> 050 - 309 40 55 3641610
------------	--------------	---------------------	--

Afdelingswebsite

M. Glas	www.ngvgroningen.nl	Jozef Israëlsstraat 94	9718 GR Groningen	<i>menne@home.nl</i> 06 - 454 30 276
---------	--	------------------------	-------------------	---

Kinnen wie joe helpen?		Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	HazaData	Heraldiek	Internet	Kadaster	Militairen (Staats leger)	NGV algemeen	Notarieel	ProGen
J.W.H. van Campen	050 - 501 82 14			✓	✓					✓			
Ir. A. Daae	050 - 309 22 93						✓						
H.J.E. Hartog	050 - 525 33 33			✓	✓						✓		
G.W. Kuijk	050 - 403 15 97					✓			✓			✓	
M.J. de Lange	058 - 280 24 85			✓	✓	✓					✓		
P. Molema	079 - 342 36 80	✓				✓		✓					
R.O. Roffel	050 - 577 04 01					✓							
A. Veldhuis	0511 - 47 58 98			✓	✓			✓					
T.K.J. Wagenaar	050 - 526 67 01		✓							✓			✓

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Ruud Ploeger, Grutto 16,
 9728 XJ Groningen